

Sprawozdanie
z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez
Dolnośląskiego Kuratora Oświaty
w roku szkolnym 2022/2023

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Kontrola	6
2.1. Kontrole planowe	6
2.1.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych.....	7
2.1.2. Wyniki i wnioski z poszczególnych kontroli planowych	7
2.1.2.1. <i>Zgodność z przepisami prawa realizacji zajęć wychowanie do życia w rodzinie</i> ...	7
2.1.2.2. <i>Zgodność z przepisami prawa organizacji i realizacji turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników</i>	18
2.1.2.3. <i>Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy bursy</i>	19
2.1.2.4. <i>Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy domu wczasów dziecięcych</i>	22
2.1.2.5. <i>Zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych</i>	27
2.1.2.6. <i>Zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych</i>	31
2.1.2.7. <i>Zgodność z przepisami prawa przyjmowania do szkół i wspomagania nauki osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw</i>	35
2.1.3. Wnioski z kontroli planowych	46
2.2. Kontrole doraźne	47
2.2.1. Ogólne informacje o przeprowadzonych kontrolach doraźnych	47
2.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli	48
2.2.3. Wyniki kontroli doraźnych	49
2.2.4. Informacja dotycząca terminu powiadomienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń przez dyrektora szkoły/placówki	49
2.2.5. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych	50
3. Wspomaganie	52
3.1. Informacje opisujące działania Kuratora Oświaty w zakresie wspomagania szkół i placówek	52
3.1.1. Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z kontroli	52
3.1.2. Organizowanie konferencji i narad dla dyrektorów szkół i placówek oraz innych form spotkań	53
3.1.3. Przekazywanie informacji o istotnych zagadnieniach dotyczących systemu oświaty i zmianach w przepisach prawa dotyczących funkcjonowania szkół i placówek	56
3.1.4. Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych	56
3.1.5. Inne działania wspomagające	60
3.2. Wnioski z działalności wspomagającej	62

1. Wstęp

Przedstawienie uogólnionej informacji zbiorczej o wynikach kontroli i wspomaganiu przeprowadzonych w województwie w roku szkolnym 2022/2023 oraz wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w ww. okresie.

Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie realizacji nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty zgodnie z planem tego nadzoru na rok szkolny 2022/2023, tj. na okres od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. Obejmuje zestawienia ilościowe oraz analizę jakościową realizowanych form nadzoru pedagogicznego. Sformułowane wnioski są źródłem rekomendacji dotyczących poprawy funkcjonowania szkół i placówek oraz znajdują zastosowanie w dalszych działaniach podejmowanych w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

W roku szkolnym 2022/2023 zaplanowano przeprowadzenie 227 kontroli w 7 tematach określonych przez Ministra Edukacji i Nauki w zadaniach z zakresu nadzoru pedagogicznego dla kuratorów oświaty.

Kontrolę planową w zakresie *zgodności z przepisami prawa realizacji zajęć wychowanie do życia w rodzinie* przeprowadzono w 48 szkołach. W wyniku kontroli stwierdzono, że dane zajęcia nie są realizowane w 20 kontrolowanych szkołach z uwagi na złożone pisemne rezygnacje z udziału w tych zajęciach dotyczące wszystkich uprawnionych uczniów. W pozostałych 28 szkołach, co stanowi 58% kontrolowanych szkół, w ramach zajęć wychowania do życia w rodzinie realizowane są treści dotyczące wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego. W 8 szkołach objętych kontrolą stwierdzono nieprawidłowości i wydano łącznie 13 zaleceń wynikających z nieprzeprowadzenia spotkania informacyjnego przed rozpoczęciem zajęć lub nieprzekazania w trakcie spotkania informacji o programie, podręcznikach i środkach dydaktycznych wykorzystywanych do realizacji zajęć, a także ze składania rezygnacji z zajęć przez nieuprawniony podmiot, tj. rodziców pełnoletnich uczniów oraz z braku podziału na grupy dziewcząt i chłopców.

Kontrolą planową w zakresie *zgodności z przepisami prawa organizacji i realizacji turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników* objęto 10 publicznych i niepublicznych szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym 9 centrów kształcenia zawodowego (2 niepubliczne, 7 publicznych) oraz 1 niepubliczną branżową szkołę I stopnia, co stanowi 100% szkół i placówek realizujących turnusy dokształcania teoretycznego uczniów będących młodocianymi pracownikami w województwie dolnośląskim. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych wydano 5 zaleceń w 3 centrach kształcenia zawodowego, w tym w 2 publicznych. Wydane zalecenia wynikały z nieprawidłowości w prowadzonej ewidencji wydanych zaświadczeń o ukończeniu turnusu dokształcania teoretycznego uczniów będących młodocianymi pracownikami, z nieposiadania przez organizatora turnusu dokształcania teoretycznego kompletnej dokumentacji turnusu, takiej jak: program nauczania, ewidencja wydanych zaświadczeń, z braku dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe kadry dydaktycznej oraz z niewywiązywania się przez organizatora turnusu dokształcania teoretycznego z obowiązku wydania młodocianemu pracownikowi zaświadczenia o ukończeniu dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników (ośrodki przeprowadzające turnusy przekazywały zaświadczenia do szkół macierzystych uczniów).

Kontrola planowa w zakresie *zgodności z przepisami prawa organizacji pracy bursy w niepublicznych placówkach* została przeprowadzona we wszystkich 7 niepublicznych bursach prowadzących działalność w roku szkolnym 2022/2023 w województwie dolnośląskim.

W 2 jednostkach objętych kontrolą stwierdzono nieprawidłowości wynikające z przerw w prowadzeniu działalności w ciągu roku szkolnego. W pozostałym kontrolowanym zakresie dolnośląskie bursy działają zgodnie z przepisami prawa.

Kontrolą planową w zakresie *zgodności z przepisami prawa organizacji pracy domu wczasów dziecięcych* objęto wszystkie 4 niepubliczne domy wczasów dziecięcych znajdujące się na terenie województwa dolnośląskiego. Placówki te są usytuowane w powiatach: kłodzkim, karkonoskim i wałbrzyskim, w których panują korzystne dla zdrowia warunki klimatyczne. W 2 kontrolowanych placówkach wydano 7 zaleceń, które w szczególności wynikały z zatrudniania nauczycieli nieposiadających kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz niezapewnienia możliwości realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki dzieciom i młodzieży przebywającym w domu wczasów dziecięcych.

Kontrolę planową w zakresie *zgodności z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych* przeprowadzono w 46 dolnośląskich przedszkolach, w tym w 36 publicznych i 10 niepublicznych. W 19 przedszkolach objętych kontrolą wydano 36 zaleceń, z których najwięcej (19 zaleceń) dotyczyło nieprawidłowości w zakresie zatrudniania nauczycieli psychologów, obejmujących brak zatrudnienia tych specjalistów lub niewłaściwy wymiar ich zatrudnienia.

Kontrola planowa w zakresie *zgodności z przepisami prawa zwiększania dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych* w roku szkolnym 2022/2023 została przeprowadzona w 65 dolnośląskich szkołach, w tym 55 publicznych i 10 niepublicznych. W 43 kontrolowanych szkołach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą. W pozostałych 22 wydano 35 zaleceń, z których najwięcej (16 zaleceń), podobnie jak w przedszkolach, dotyczyło nieprawidłowości w zakresie zatrudniania nauczycieli psychologów.

Kontrolę planową w zakresie *zgodności z przepisami prawa przyjmowania do szkół i wspomagania nauki osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw* przeprowadzono w 44 publicznych szkołach. Większość (84%) kontrolowanych szkół prawidłowo realizuje zadania objęte zakresem kontroli. Nieprawidłowości stwierdzono w 7 szkołach, w których wydano łącznie 10 zaleceń. Wydane zalecenia najczęściej wynikały z organizowania zajęć z języka polskiego w wymiarze niższym niż 6 godzin zajęć tygodniowo, z realizowania dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego dla uczniów niebędących i będących obywatelami polskimi oraz uczniów będących obywatelami Ukrainy w okresie dłuższym niż 24 miesiące oraz z organizowania dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych w wymiarze niższym niż 2 godziny zajęć tygodniowo.

W okresie objętym sprawozdaniem przeprowadzono 576 kontroli doraźnych w 414 szkołach i placówkach. Kontrole te były realizowane w większości z inicjatywy rodziców (263 kontrole) oraz Dolnośląskiego Kuratora Oświaty (246 kontrole). Najczęściej kontrolowane były szkoły podstawowe (258 kontrole) oraz przedszkola (93 kontrole). W wyniku czynności kontrolnych dyrektorom dolnośląskich szkół i placówek wydano ogółem 1396 zaleceń. Przeprowadzone kontrole wykazały konieczność wzmocnienia działań szkół i placówek w organizacji i prowadzenia kształcenia specjalnego (303 zalecenia), udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej (267 zaleceń), zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (143 zalecenia) oraz przestrzegania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania (125 zaleceń). Kontrole wykazały również uchybienia w pracy szkół niepublicznych w odniesieniu do przepisów art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (110 zaleceń).

Dolnośląski Kurator Oświaty podjął w roku szkolnym 2022/2023 szereg działań mających na celu inspirowanie i intensyfikowanie w szkołach i placówkach procesów służących poprawie i doskonaleniu pracy, ukierunkowanych na rozwój uczniów i wychowanków. W szczególności organizował szkolenia, narady i konferencje, publikował wyniki ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, informacje i komunikaty wynikające z bieżących potrzeb jednostek oświatowych (np. związane z bezpieczeństwem uczniów, rekrutacją do szkół, edukacją dzieci i młodzieży z Ukrainy, organizacją wycieczek szkolnych, ocenianiem, klasyfikowaniem i promowaniem uczniów i słuchaczy, itd.). Współpracował z organami prowadzącymi szkoły i placówki, Okręgową Komisją Egzaminacyjną we Wrocławiu, stowarzyszeniami oraz organizacjami działającymi w obszarze oświaty w zakresie wymiany i upowszechniania informacji, współorganizowania konferencji, konkursów, przedsięwzięć edukacyjnych, wdrażania programów rządowych.

W ramach wspomaganie wizytatorzy Kuratorium Oświaty we Wrocławiu w 70 dolnośląskich szkołach przeprowadzili, zgodnie z metodologią opracowaną przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, badanie w zakresie *kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych*. Wyniki przeprowadzonych czynności wykazały w szczególności, że badanych szkołach nauczyciele powszechnie kształtują kompetencje cyfrowe oraz kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, natomiast rzadko – kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii. Szczegółowe informacje opisujące wyniki tego badania oraz działania i wnioski Dolnośląskiego Kuratora Oświaty wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego znajdują się na kolejnych stronach niniejszego sprawozdania.

2. Kontrola

2.1. Kontrole planowe

W roku szkolnym 2022/2023 na podstawie arkuszy zatwierdzonych przez Ministra Edukacji i Nauki, Dolnośląski Kurator Oświaty przeprowadził kontrole planowe o następującej tematyce:

1. Zgodność z przepisami prawa realizacji zajęć wychowanie do życia w rodzinie.
2. Zgodność z przepisami prawa organizacji i realizacji turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników.
3. Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy bursy.
4. Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy domu wczasów dziecięcych.
5. Zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych.
6. Zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych.
7. Zgodność z przepisami prawa przyjmowania do szkół i wspomagania nauki osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.

2.1.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych (realizacji planu kontroli)

W roku szkolnym 2022/2023 w Kuratorium Oświaty we Wrocławiu zaplanowano przeprowadzenie 227 kontroli.

Do 31 sierpnia 2023 r. zrealizowano 224 kontrole, co stanowi 99% planu nadzoru pedagogicznego.

W roku szkolnym 2022/2023 pracownicy Kuratorium Oświaty we Wrocławiu przeprowadzili 224 kontrole planowe w 222 spośród 3335 nadzorowanych szkół i placówek.

Wykonanie planu kontroli (w okresie od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r.) w ramach zadań zaplanowanych na rok szkolny 2022/2023 przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Zadanie z zakresu nadzoru pedagogicznego	Liczba kontroli		Stopień realizacji planu (%)
		zaplanowanych	przeprowadzonych	
1.	Zgodność z przepisami prawa realizacji zajęć wychowanie do życia w rodzinie.	48	48	100
2.	Zgodność z przepisami prawa organizacji i realizacji turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników.	11	10	90,91
3.	Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy bursy.	8	7	87,50

4.	Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy domu wczasów dziecięcych.	6	4	66,67
5.	Zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych.	46	46	100
6.	Zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych.	65	65	100
7.	Zgodność z przepisami prawa przyjmowania do szkół i wspomagania nauki osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw	43	44	102,33
RAZEM		227	224	98,68

2.1.2. Wyniki i wnioski z poszczególnych kontroli planowych

2.1.2.1. Zgodność z przepisami prawa realizacji zajęć wychowanie do życia w rodzinie

Informacje o kontroli:

1. Kontrola dotyczyła zgodności z przepisami prawa realizacji *zajęć wychowanie do życia w rodzinie* w roku szkolnym 2022/2023, przeprowadzonej w okresie od grudnia 2022 r. do kwietnia 2023 r.
2. Kontrolę zaplanowano do przeprowadzenia w 10% nadzorowanych ponadpodstawowych szkołach publicznych i niepublicznych: liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia, liceum sztuk plastycznych, ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, Bednarskiej szkole realnej.

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczącej wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 395 i z 2017 r. poz. 1117) – oznaczone w arkuszu kontroli symbolem R1;

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji § 8 ust. 3 (Dz. U. poz. 1646, z późn. zm.) – oznaczone w arkuszu kontroli symbolem R2;
- Art. 22a ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230) – oznaczone w arkuszu kontroli symbolem U1.

Łączna liczba szkół ponadpodstawowych objętych kontrolą – 48 w tym:

- ✓ liceów ogólnokształcących (w tym Bednarska szkoła realna) – 18,
- ✓ techników – 14,
- ✓ branżowych szkół I stopnia – 16,
- ✓ liceów sztuk plastycznych – 0,
- ✓ ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia – 0.

Łączna liczba szkół ponadpodstawowych objętych kontrolą – 48 w tym:

- ✓ publicznych – 41,
- ✓ niepublicznych – 7.

1. Przed przystąpieniem do realizacji zajęć WDŻ zostało przeprowadzone co najmniej jedno spotkanie informacyjne z rodzicami uczniów niepełnoletnich oraz z uczniami pełnoletnimi:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	16	14	15	nd	nd	45
NIE	2	0	1	nd	nd	3

Zalecenia otrzymali dyrektorzy 3 szkół, w tym:

Typ szkoły	Liczba	W tym niepubliczne
Liceum ogólnokształcące	2	0
Technikum	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	1	0
Liceum sztuk plastycznych	nd	nd
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	nd	nd

1.1

Podczas spotkania informacyjnego przed przystąpieniem do realizacji zajęć WDŻ, nauczyciel przedstawił pełną informację o celach i treściach realizowanego programu nauczania:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	15	14	15	nd	nd	44
NIE	1	0	0	nd	nd	1

Zalecenia otrzymał dyrektor 1 szkoły:

Typ szkoły	Liczba	W tym niepubliczne
Liceum ogólnokształcące	1	0
Technikum	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	0	0
Liceum sztuk plastycznych	nd	nd
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	nd	nd

1.2

Do realizacji w szkole podczas zajęć WDŻ został przewidziany program nauczania:

Liczba szkół						
Program	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
opracowany samodzielnie (autorski nauczyciela)	0	0	0	nd	nd	0
zmodyfikowany innego autora/autorów	2	2	0	nd	nd	4
innego autora (np. wydawnictwa)	12	12	16	nd	nd	40
brak programu	1	0	0	nd	nd	1

Zalecenia otrzymał dyrektor 1 szkoły:

<i>Typ szkoły</i>	<i>Liczba</i>	<i>W tym niepubliczne</i>
Liceum ogólnokształcące	1	0
Technikum	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	0	0
Liceum sztuk plastycznych	nd	nd
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	nd	nd

- 1.3** Podczas spotkania informacyjnego przed przystąpieniem do realizacji zajęć WDŻ, nauczyciel przedstawił informację o podręcznikach szkolnych do WDŻ:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	15	14	15	nd	nd	44
NIE	1	0	0	nd	nd	1

Zalecenia otrzymał dyrektor 1 szkoły:

<i>Typ szkoły</i>	<i>Liczba</i>	<i>W tym niepubliczne</i>
Liceum ogólnokształcące	1	0
Technikum	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	0	0
Liceum sztuk plastycznych	nd	nd
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	nd	nd

- 1.4** Podczas spotkania informacyjnego przed przystąpieniem do realizacji zajęć WDŻ, nauczyciel przedstawił informację o środkach dydaktycznych wykorzystywanych do realizacji zajęć WDŻ:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	15	14	15	nd	nd	44
NIE	1	0	0	nd	nd	1

Zalecenia otrzymał dyrektor 1 szkoły:

Typ szkoły	Liczba	W tym niepubliczne
Liceum ogólnokształcące	1	0
Technikum	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	0	0
Liceum sztuk plastycznych	nd	nd
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	nd	nd

- 2.** W szkole, w roku szkolnym 2022/2023, są organizowane zajęcia WDŻ (zostały uwzględnione w arkuszu organizacji szkoły):

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	28
NIE	9	5	6	nd	nd	20

- 2.1** Dyrektor szkoły posiada pisemne rezygnacje z udziału w zajęciach WDŻ w bieżącym roku szkolnym, dotyczące wszystkich uczniów klas I-III:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	4	5	nd	nd	18
NIE	0	1	1	nd	nd	2

Zalecenia otrzymali dyrektorzy 2 szkół, w tym:

Typ szkoły	Liczba	W tym niepubliczne
Liceum ogólnokształcące	0	0
Technikum	1	0
Branżowa szkoła I stopnia	1	0
Liceum sztuk plastycznych	nd	nd
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	nd	nd

3. Wszyscy uczniowie klas I-III biorą udział w zajęciach WDŻ w bieżącym roku szkolnym:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	0	0	0	nd	nd	0
NIE	9	9	10	nd	nd	28

3.1 Rodzice wszystkich uczniów niepełnoletnich, niebiorących udziału w zajęciach, zgłosili dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację z udziału w zajęciach WDŻ w bieżącym roku szkolnym:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	0
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

3.2 Wszyscy uczniowie pełnoletni niebiorący udziału w zajęciach, zgłosili dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację z udziału w zajęciach WDŻ w bieżącym roku szkolnym:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	8	9	9	nd	nd	26
NIE	1	0	1	nd	nd	2

Zalecenia otrzymali dyrektorzy 2 szkół, w tym:

<i>Typ szkoły</i>	<i>Liczba</i>	<i>W tym niepubliczne</i>
Liceum ogólnokształcące	1	0
Technikum	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	1	0
Liceum sztuk plastycznych	nd	nd
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	nd	nd

4. Treści dotyczące wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego, są realizowane w ramach zajęć WDŻ:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	28
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

5. Zajęcia WDŻ są realizowane w klasach I-III szkoły ponadpodstawowej, szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	28
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

6. Realizowany przez nauczyciela program nauczania został dopuszczony do użytku w szkole i wpisany do szkolnego zestawu programów nauczania:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	8	9	10	nd	nd	27
NIE	1	0	0	nd	nd	1

Zalecenia otrzymał dyrektor 1 szkoły, w tym:

Typ szkoły	Liczba	W tym niepubliczne
Liceum ogólnokształcące	1	0
Technikum	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	0	0
Liceum sztuk plastycznych	nd	nd
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	nd	nd

7. Realizowane treści programowe zajęć WDŻ wspierają wychowawczą rolę rodziny:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	28
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

8. Realizowane treści programowe zajęć WDŻ promują integralne ujęcie ludzkiej seksualności:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	28
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

9. Realizowane treści programowe zajęć WDŻ kształtują postawy prorodzinne, prozdrowotne i prospołeczne:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	28
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

10. Realizacja treści programowych zajęć WDŻ stanowi spójną całość z pozostałymi zadaniami wychowawczo-profilaktycznymi szkoły:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	28
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

11. Na realizację zajęć WDŻ przeznaczono w bieżącym roku szkolnym, dla uczniów poszczególnych klas, po 14 godzin:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	28
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

12. Na realizację zajęć WDŻ przeznaczono w bieżącym roku szkolnym po 5 godzin z podziałem na grupę dziewcząt i chłopców:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	9	nd	nd	27
NIE	0	0	1	nd	nd	1

Zalecenia otrzymał dyrektor 1 szkoły, w tym:

<i>Typ szkoły</i>	<i>Liczba</i>	<i>W tym niepubliczne</i>
Liceum ogólnokształcące	0	0
Technikum	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	1	0
Liceum sztuk plastycznych	nd	nd
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	nd	nd

13. Zajęcia WDŻ organizowane są w wyłącznie w oddziałach:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	5	6	8	nd	nd	19
NIE	4	3	2	nd	nd	9

13.1. Zajęcia WDŻ są organizowane w grupach międzyoddziałowych:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcące szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	4	3	2	nd	nd	9
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

13.2. Grupa międzyoddziałowa zorganizowana dla zajęć WDŻ liczy nie więcej niż 28 uczniów:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcące szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	4	3	2	nd	nd	9
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

14. Uczniowie są oceniani z zajęć WDŻ:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcące szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	0	0	0	nd	nd	0
NIE	9	9	10	nd	nd	28

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

15. Realizacja zajęć i udział uczniów w zajęciach WDŻ są potwierdzone w dokumentacji przebiegu nauczania, tj. w dzienniku lekcyjnym:

Liczba szkół						
	Liceum ogólnokształcące	Technikum	Branżowa szkoła I stopnia	Liceum sztuk plastycznych	Ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	RAZEM
TAK	9	9	10	nd	nd	28
NIE	0	0	0	nd	nd	0

Dyrektorzy szkół nie otrzymali zaleceń.

*Najczęściej występujące spostrzeżenia kontrolujących o działalności statutowej szkoły zaobserwowane podczas przeprowadzania kontroli (np. świadczące o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu szkoły), niebędącej przedmiotem kontroli: **nie sformułowano spostrzeżeń.***

Ogólne wnioski z przeprowadzonej kontroli (właściwe dla województwa):

- 1) Blisko połowa (20/48) kontrolowanych szkół nie prowadzi zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- 2) Brak realizacji zajęć wychowania do życia w rodzinie wynika z przedłożenia pisemnych rezygnacji z udziału w tych zajęciach dotyczących wszystkich uprawnionych uczniów, aczkolwiek w 2 szkołach rezygnacje z udziału w zajęciach wychowania do życia w rodzinie zostały złożone przez nieuprawniony podmiot (za pełnoletnich uczniów rezygnacje złożyli ich rodzice).
- 3) W częściej niż co czwartej szkole (8/28) prowadzącej zajęcia wychowania do życia w rodzinie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:
 - nieprzeprowadzenia spotkania informacyjnego przed rozpoczęciem zajęć lub nieprzekazania w trakcie spotkania informacji o programie, podręcznikach i środkach dydaktycznych wykorzystywanych do realizacji zajęć,
 - złożenia rezygnacji z zajęć przez nieuprawniony podmiot, tj. rodziców pełnoletnich uczniów,
 - braku podziału na grupy dziewcząt i chłopców.

2.1.2.2. Zgodność z przepisami prawa organizacji i realizacji turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników

Załącznik nr 1 - arkusz zbiorczy dotyczący turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników (plik Excel)

2.1.2.3. Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy bursy

Informacje o kontroli:

Kontrola dotyczyła zgodności działania niepublicznych burs z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U.poz. 1606, z późn. zm.) lub z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Dz. U. 2023 r., poz. 651).

Kontrolę należało przeprowadzić od lutego do marca 2023 r. lub od maja do lipca 2023 r.

Kontrolą należało objąć okres od 1 września 2022 r. do dnia rozpoczęcia kontroli lub od 6 kwietnia 2023 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Kontrolą należało objąć 100% niepublicznych burs.

Podstawa prawna:

- 1) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900), dalej jako „ustawa”.
- 2) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551 i z 2021 r. poz. 1618).
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. poz. 1606, z późn. zm.).
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Dz. U. poz. 651).

Łączna liczba burs objętych kontrolą: 7.

Łączna liczba wydanych zaleceń 2.

1. Bursa zapewnia uczniom opiekę i wychowanie:

	Liczba burs
TAK	7
NIE	0

Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenia: 0

	Liczba wydanych zaleceń od 1 do 5: 1) całodobowa opieka całodobowa opieka – 0, 2) warunki do nauki – 0, 3) pomoc w nauce – 0, 4) warunki do rozwijania zainteresowań i szczególnych uzdolnień – 0, 5) warunki umożliwiające uczestnictwo w kulturze, sporcie i turystyce – 0.
2.	Liczba burs realizujących zadania we współpracy z: 1) rodzicami wychowanka – 7, 2) szkołą do której uczęszcza wychowanek – 7, 3) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi – 7. Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenia: 0 Liczba wydanych zaleceń od 1 do 3: 1) rodzicami wychowanka – 0, 2) szkołą do której uczęszcza wychowanek – 0, 3) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi – 0.
3.	Liczba burs, w których działa zespół wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, powołany przez dyrektora bursy: 7. Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenie: 0.
4.	Liczba burs, w których zespół wychowawczy realizuje zadania związane z: 1) diagnozowaniem problemów wychowawczych wychowanków – 7, 2) opracowaniem planu wychowawczego na dany rok szkolny – 7, 3) dokonaniem okresowej analizy i oceny skuteczności podejmowanych działań wychowawczych – 7, 4) doskonaleniem metod pracy wychowawczej – 7. Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenia: 0 Liczba wydanych zaleceń od 1 do 4: 1) diagnozowanie problemów wychowawczych wychowanków – 0, 2) opracowanie planu wychowawczego na dany rok szkolny – 0, 3) dokonanie okresowej analizy i oceny skuteczności podejmowanych działań wychowawczych – 0, 4) doskonalenie metod pracy wychowawczej – 0.
5.	Liczba burs, w których w skład zespołu wychowawczego wchodzi: 1) dyrektor bursy lub upoważniona przez niego osoba – jako przewodniczący Zespołu – 7, 2) wychowawca grupy wychowawczej – 7, 3) pedagog lub psycholog oraz inni specjaliści – 7. Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenia: 0.

	Liczba wydanych zaleceń od 1 do 3: 1) dyrektor bursy lub upoważniona przez niego osoba, jako przewodniczący zespołu – 0, 2) wychowawca grupy wychowawczej – 0, 3) pedagog lub psycholog oraz inni specjaliści – 0.						
6.	Liczba burs, w których zajęcia opiekuńcze i wychowawcze, z jedną grupą wychowawczą, w bursie określa tygodniowy rozkład zajęć: 7. Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenie: 0.						
7.	Liczba burs, w których tygodniowe rozkłady zajęć opiekuńczych i wychowawczych zostały opracowane przez dyrektora bursy w uzgodnieniu z organem prowadzącym: 7. Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenie: 0.						
8.	Liczba burs, w których praca z wychowankami w bursie odbywa się w grupach wychowawczych: 7. Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenie: 0. Liczba grup wychowawczych w tym: – grup wychowawczych obejmującej wyłącznie wychowanków wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania – 0, – grup wychowawczych dla uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności – 0. Liczba wydanych zaleceń nr 19: 0. Liczba wydanych zaleceń nr 20: 0. Liczba wydanych zaleceń nr 21: 0. Liczba wydanych zaleceń nr 22: 0. Liczba wydanych zaleceń nr 23: 0.						
9.	Liczba burs w których opiekę w bursie w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej : <table border="1" data-bbox="240 1547 617 1727"> <thead> <tr> <th></th> <th>Liczba burs</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TAK</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>NIE</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>		Liczba burs	TAK	7	NIE	0
	Liczba burs						
TAK	7						
NIE	0						
10.	Liczba burs, w których w uzasadnionych przypadkach opiekę w porze nocnej sprawuje osoba niebędąca wychowawcą, wyznaczona przez dyrektora bursy: 0. Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenie: 0.						

11.	Liczba burs, w których zatrudniona jest kadra: 1) kadra kierownicza – 7, 2) wychowawcy – 7, 3) pracownicy administracji – 7, 4) pracownicy obsługowi – 0, 5) inna kadra: – dozorca – 3, – konserwator – 4, – serwis sprzątający – 4, – ogrodnik – 0, – inna kadra, proszę wymienić – <i>nauczyciel matematyki i fizyki</i> .
12.	Liczba burs, w których wyznaczone są miejsca do przygotowania posiłków przez wychowanków: 0.
13.	Liczba burs, w których dostępne jest zaplecze sanitarne: 7.
14.	Liczba burs z zakwaterowanymi osobami niebędącymi wychowankami burs: 0. Liczba zakwaterowanych osób niebędącymi wychowankami burs: 0.
15.	Liczba burs które prowadzą działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne: 5. Łączna liczba dyrektorów burs, którzy otrzymali zalecenie: 2. Liczba wydanych zaleceń: 2.
16.	Liczba burs działających w sobotę i niedzielę: 5.
Najczęściej występujące spostrzeżenia kontrolujących o działalności burs (niebędące przedmiotem kontroli): nie sformułowano spostrzeżeń.	
Zestawienie zbiorcze wypełniła: <i>Maria Leśniak</i> tel.: 71 340 63 30 e-mail: mlesniak@kowroc.pl	

2.1.2.4. Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy domu wczasów dziecięcych

Informacja o kontroli:

Kontrola dotyczy zgodności działania niepublicznych domów wczasów dziecięcych (dalej DWD) z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Dz. U. poz. 651).

Kontrolę należy przeprowadzić od maja do lipca 2023 r.

Kontrolą należy objąć okres od 6 kwietnia 2023 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Kontrolą należy objąć 100% niepublicznych domów wczasów dziecięcych.

Podstawa prawna:

- 1) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900), dalej jako „ustawa”;
- 2) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551 i z 2021 r. poz. 1618);
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Dz. U. poz. 651), dalej jako „R” lub „rozporządzenie”.

Łączna liczba domów wczasów dziecięcych objętych kontrolą: 4.**Łączna liczba wydanych zaleceń: 6.****1. Czy DWD posiadają statut nadany przez osobę prowadzącą:**

	Liczba DWD
TAK	4
NIE	0

Łączna liczba dyrektorów DWD, którzy otrzymali zalecenie: 0.**2. Statut DWD określa:**

a) nazwę, cel, siedzibę i zadania placówki

	Liczba DWD
TAK	4
NIE	0

b) osobę prowadzącą placówkę

	Liczba DWD
TAK	4
NIE	0

c) organy placówki oraz zakres ich zadań

	Liczba DWD
TAK	4
NIE	0

d) organizację placówki, w tym:

- szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów

	Liczba DWD
TAK	3
NIE	1

– prawa i obowiązki pracowników oraz uczniów

	Liczba DWD
TAK	3
NIE	1

– tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw uczniów

	Liczba DWD
TAK	4
NIE	0

e) sposób uzyskiwania środków finansowych na działalność placówki

	Liczba DWD
TAK	4
NIE	0

f) zasady przyjmowania uczniów do placówki

	Liczba DWD
TAK	4
NIE	0

Łączna liczba dyrektorów DWD, którzy otrzymali zalecenie: 2.

3. Liczba DWD prowadzących dokumentację, zgodnie ze statutem placówki:

- 1) księgę wychowanków: 4,
- 2) listy wychowanków: 4,
- 3) dzienniki zajęć wychowawczych: 4,
- 4) dzienniki zajęć opiekuńczych: 4,
- 5) dzienniki grup wychowawczych: 4,
- 6) dzienniki lekcyjne: 3,
- 7) informacje o ocenach i zachowaniu dzieci: 2,
- 8) protokoły rady pedagogicznej: 4,
- 9) plan pracy placówki: 3,
- 10) harmonogramy pracy turnusów: 4,
- 11) uchwały rady pedagogicznej: 4,
- 12) tygodniowy rozkład zajęć: 3,
- 13) karty pobytu i kwalifikacyjne dzieci: 3,
- 14) skierowania dzieci na pobyt w domu wczasów dziecięcych: 3,
- 15) inne: 0.

4. Liczba DWD zapewniających uczniom opiekę i wychowanie: 4.

Łączna liczba dyrektorów DWD, którzy otrzymali zalecenie: 0.

5.	Liczba DWD, w których organizowane są zajęcia: 1) edukacyjne: 4 2) wychowawcze: 4 3) opiekuńcze: 4 4) specjalistyczne: 4 5) rozwijające zainteresowania i uzdolnienia: 4 6) aktywne formy wypoczynku: 4 7) inne: 0. Łączna liczba dyrektorów DWD, którzy otrzymali zalecenie: 0.
6.	Liczba DWD wykorzystujących lokalne warunki klimatyczne w celu wspierania fizycznego i psychicznego rozwoju dzieci i młodzieży oraz wzmocnienia ogólnej kondycji psychofizycznej i kształtowania zachowań prozdrowotnych w czasie pobytu w placówce: 4. Łączna liczba dyrektorów DWD, którzy otrzymali zalecenie: 0.
7.	Liczba DWD prowadzących działalność przez cały rok kalendarzowy jako placówka, w której nie są przewidziane ferie szkolne: 4. Łączna liczba dyrektorów DWD, którzy otrzymali zalecenie: 0.
8.	Liczba DWD, w których okres pobytu wychowanków w DWD wynosi od 5 dni do 12 tygodni: 4. Łączna liczba dyrektorów DWD, którzy otrzymali zalecenie: 0.
9.	Liczba DWD, w których pobyt uczniów w okresie od 06.04.2023 r. do dnia kontroli trwał: 1) 1 dzień: 0, 2) 2 dni: 0, 3) 3 dni: 0, 4) 4 dni: 0, 5) 5 dni: 3, 6) 6 dni do 12 tygodni: 4, 7) powyżej 12 tygodni: 0.
10.	Liczba DWD zapewniająca wychowankom całodobową opiekę: 4. 1) liczba DWD, w których opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej: 4, 2) liczba DWD, w których w uzasadnionych przypadkach opiekę w porze nocnej sprawuje osoba niebędąca wychowawcą, wyznaczona przez dyrektora domu wczasów dziecięcych: 3, 3) liczba DWD, w których opieka w porze nocnej jest sprawowana w sposób zapewniający nadzór nad wychowankami oraz ich bezpieczeństwo: 3, 4) liczba DWD, w których opiekę sprawuje nauczyciel, który przyjechał z dziećmi z placówki macierzystej: 1. Łączna liczba dyrektorów DWD, którzy otrzymali zalecenie: 0.
11.	Liczba DWD, w których praca z wychowankami jest zorganizowana w grupach wychowawczych: 4.
12.	Liczba DWD, w których liczba wychowanków w grupie wychowawczej została określona przez dyrektora DWD w uzgodnieniu z organem prowadzącym: 3.

13.	Liczba DWD, w których przebywają wychowankowie wymagający stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania (objęci kształceniem specjalnym): 1. 1) liczba DWD, w których liczba wychowanków w każdej grupie wychowawczej obejmującej wyłącznie wychowanków wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy: 1. 2) liczba DWD, w których każda grupa wychowawcza integracyjna liczy nie więcej niż 20 wychowanków, w tym, do 5 wychowanków niepełnosprawnych: 1. 3) liczba DWD, w których grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej: 4. Liczba wydanych zaleceń od 1 do 3: 1) liczba DWD, w których liczba wychowanków w każdej grupie wychowawczej obejmującej wyłącznie wychowanków wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy: 0. 2) liczba DWD, w których każda grupa wychowawcza integracyjna liczy nie więcej niż 20 wychowanków, w tym, do 5 wychowanków niepełnosprawnych: 0. 3) liczba DWD, w których grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej: 0.
14.	Liczba DWD, w których wszyscy wychowankowie przebywający w DWD spełniają obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w DWD: 2. Łączna liczba dyrektorów DWD, którzy otrzymali zalecenie: 2.
15.	Liczba DWD, w których wychowankowie DWD spełniają obowiązek szkolny lub obowiązek nauki: 1) przez uczęszczanie do szkoły funkcjonującej w domu wczasów dziecięcych: 1, 2) przez uczęszczanie do szkoły poza domem wczasów dziecięcych: 1.
16.	Liczba DWD, w których dyrektor DWD po zakończeniu pobytu każdego wychowanka w DWD przekazał pisemną informację o bieżących ocenach uzyskanych przez wychowanka oraz jego zachowaniu dyrektorowi szkoły macierzystej wychowanka oraz rodzicom: 2. Liczba dyrektorów szkół, którzy otrzymali zalecenie: 2.
17.	Liczba DWD, w których zatrudniona jest kadra: 1) kierowniczka: 4, 2) wychowawcy: 4, 3) nauczyciele: 3, 4) pracownicy administracji i obsługi: 4.
18.	Liczba DWD, w których zatrudniona jest inna kadra: a) dozorca: 1, b) konserwator: 2, c) serwis sprząający: 2, d) ogrodnik: 0, e) inna kadra: 2.

19.	Liczba DWD, w których są wyznaczone miejsca do przygotowania posiłków przez wychowanków: 2.
20.	Liczba DWD, które dysponują miejscem do przygotowania posiłków wyposażonym: 1) meble kuchenne: 2, 2) czajnik: 2, 3) lodówka: 2, 4) kuchnia gazowa: 2, 5) mikrofalówka: 0, 6) naczynia i sztucce: 2.
21.	Liczba DWD, w których są: 1) pokoje z łazienkami: 4, 2) wspólne łazienki na korytarzach: 2, 3) inne pomieszczenia: 4.
22.	Liczba DWD, w których były zakwaterowane osoby niebędące wychowankami DWD: 2. Liczba osób niebędących wychowankami zakwaterowanymi w DWD: 14.
23.	Kto poza wychowankami był zakwaterowany w DWD: kierowca autokaru, opiekunowie grup.
24.	Liczba DWD, które zapewniają wychowankom wyżywienie: 4.
Najczęściej występujące spostrzeżenia kontrolujących o działalności DWD (niebędące przedmiotem kontroli): nie sformułowano spostrzeżeń.	
Zestawienie zbiorcze wypełniła: <i>Helena Adamczewska</i> tel.: 506 511 546, wew.: 60 e-mail: hadamczewska@kowroc.pl	

2.1.2.5. Zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych

Informacje o kontroli:

1. Kontrola dotyczyła zgodności z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych **w przedszkolach** w okresie od 1 września 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.
2. Kontrole należało przeprowadzić w okresie od kwietnia 2023 r. do czerwca 2023 r. Decyzję o liczbie publicznych i niepublicznych przedszkoli objętych kontrolą podejmował organ nadzoru pedagogicznego.
3. Kontrolą należało objąć łącznie 5% przedszkoli ogólnodostępnych i integracyjnych.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 900).
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 984), zwana dalej „R2”.
3. Ustawa z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116), zwana dalej „R3”.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1551, z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1280, z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1610).

1. Informacje o skontrolowanych przedszkolach

a) Rodzaje przedszkoli:

Liczba przedszkoli ogólnodostępnych – 38.

Liczba przedszkoli integracyjnych – 8.

b) Forma prawna:

Liczba przedszkoli publicznych – 36.

Liczba przedszkoli niepublicznych – 10.

c) Liczba dzieci:

Liczba wszystkich dzieci w przedszkolu – 6460.

Liczba dzieci objętych zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej – 2090 (*jeśli jedno dziecko objęte jest więcej niż jedną formą pomocy to należy uwzględnić je jeden raz w wyliczeniach; zajęcia rewalidacyjne nie są zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej*), w tym liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – 324.

d) Przedszkole funkcjonuje w zespole, powołanym zgodnie z art. 91 ustawy – Prawo oświatowe

Liczba odpowiedzi TAK – 9.

Jeśli wybrano odpowiedź TAK, należy podać liczbę dzieci i uczniów w przedszkolach i/lub szkołach wchodzących w skład zespołu – 3955.

Liczba odpowiedzi NIE – 37.

2. Zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych (w przypadku szkół niepublicznych do wymiaru zatrudnienia nie wlicza się umów zleceń, zgodnie z art. 42d ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela).

a) Łączna liczba etatów nauczycieli w roku szkolnym 2021/2022 – 78,21.

b) Łączna liczba etatów nauczycieli w roku szkolnym 2022/2023 – 113,377.

stanowisko	wymiar zatrudnienia (w etatach)	Czy nauczyciel w ramach etatu prowadzi zajęcia rewalidacyjne (ZR)?	Jeśli w kolumnie C zaznaczono odpowiedź „TAK”, należało wskazać wymiar etatu w ramach którego realizowane są ZR (liczba godzin ZR/ liczba godzin obowiązkowego tygodniowego wymiaru zajęć)
A.	B.	C.	D.
pedagoga	26,393	Liczba odpowiedzi TAK – 4 Liczba odpowiedzi NIE – 42	2,185
pedagoga specjalnego	24,974	Liczba odpowiedzi TAK – 21 Liczba odpowiedzi NIE – 25	7,47
psychologa	20,928	Liczba odpowiedzi TAK – 6 Liczba odpowiedzi NIE – 40	1,86
Logopedy	33,303	Liczba odpowiedzi TAK – 15 Liczba odpowiedzi NIE – 31	6,613
terapeuty pedagogicznego	7,779	Liczba odpowiedzi TAK – 5 Liczba odpowiedzi NIE – 41	1,569
razem	(suma musi być spójna z łączną liczbą etatów nauczycieli w roku szkolnym 2022/2023, wskazaną w pkt 2 lit. b)	Liczba odpowiedzi TAK – 51 Liczba odpowiedzi NIE – 179	19,697

Liczba przedszkoli (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 1a¹, jeśli liczba dzieci przekracza 100, a wymiar etatów 1,5 nauczycieli nie został powiększony o 0,2 etatu na każdych kolejnych 100 dzieci – 2.

- I. Liczba przedszkoli (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 2b², jeśli liczba dzieci przekracza 100, a wymiar etatów nauczycieli jest niższy niż 1,5 etatu – 5.
 - II. Liczba przedszkoli (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 2c³, jeśli liczba dzieci przekracza 50 i nie przekracza 100, a wymiar etatów nauczycieli jest niższy niż 1 etat – 4
 - III. Liczba przedszkoli (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 2d⁴, jeśli liczba dzieci przekracza 30 i nie przekracza 50, a wymiar etatów nauczycieli jest niższy niż 0,5 etatu – 0
 - IV. Liczba przedszkoli (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 2e⁵, jeśli liczba dzieci wynosi od 1 do 30, a wymiar etatów nauczycieli jest niższy niż 0,25 etatu – 0
3. W przypadku przedszkola (lub zespołu), w którym liczba dzieci przekracza 50, liczba etatów nauczycieli pedagogów specjalnych jest niższa niż 25% łącznej liczby etatów nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych.

Liczba odpowiedzi TAK – 6.

Jeśli wybrano odpowiedź TAK, należy podać liczbę przedszkoli (lub zespołów), którym wydano zalecenie⁶ – 6.

Liczba odpowiedzi NIE – 0.

4. W przypadku przedszkola (lub zespołu), w którym liczba dzieci przekracza 50, liczba etatów nauczycieli psychologów jest niższa niż 25% łącznej liczby etatów nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych.

Liczba odpowiedzi TAK – 19.

Jeśli wybrano odpowiedź TAK, należy podać liczbę przedszkoli (lub zespołów), którym wydano zalecenie⁷ – 19.

Liczba odpowiedzi NIE – 0.

Wyjaśnienia dyrektorów w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości najczęściej dotyczyły niskiej dostępności wykwalifikowanych specjalistów (w szczególności psychologów) na edukacyjnym rynku pracy.

¹ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 1).

² Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 1).

³ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 2).

⁴ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 3 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 3).

⁵ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 4 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 4).

⁶ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów specjalnych w wymiarze określonym w art. 42d ust. 11 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984) (R2: art. 42d ust. 11 pkt 1).

⁷ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli psychologów w wymiarze określonym w art. 42d ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984) (R2: art. 42d ust. 11 pkt 2).

Spostrzeżenia kontrolujących:

(Uwaga: kontrolujący wpisuje w tym miejscu ważne informacje o działalności statutowej przedszkola zaobserwowane podczas przeprowadzania kontroli, np. świadczące o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu przedszkola, niebędącej przedmiotem kontroli).

Spostrzeżenia kontrolujących dotyczyły w szczególności nieprawidłowości w zakresie:

- prowadzenia dokumentacji związanej z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej i kształcenia specjalnego,
- tygodniowego wymiaru godzin zajęć prowadzonych przez specjalistów.

2.1.2.6. Zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych

Informacje o kontroli:

1. Kontrola dotyczyła zgodności z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych **w szkołach** w okresie od 1 września 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.
2. Kontrole należało przeprowadzić w okresie od stycznia 2023 r. do marca 2023 r. Decyzję o liczbie publicznych i niepublicznych szkół objętych kontrolą podejmował organ nadzoru pedagogicznego.
3. Kontrolą należało objąć łącznie 5% szkół ogólnodostępnych i integracyjnych: podstawowych, liceów ogólnokształcących, techników, branżowych szkół I stopnia.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 900).
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 984), zwana dalej „R2”.
3. Ustawa z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116), zwana dalej „R3”.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1551, z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1280, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1610).

1. Informacje o skontrolowanych szkołach

a) Typy szkół:

- Liczba szkół podstawowych – 39.
- Liczba liceów ogólnokształcących – 13.
- Liczba techników – 7.
- Liczba branżowych szkół I stopnia – 6.

b) Rodzaje szkół:

- Liczba szkół ogólnodostępnych – 57.
- Liczba szkół integracyjnych – 8.

c) Forma prawna:

Liczba szkół publicznych – 55.

Liczba szkół niepublicznych – 10.

d) Liczba uczniów:

Liczba wszystkich uczniów w szkole – 22454.

Liczba uczniów objętych zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej – 6229 (jeśli jeden uczeń objęty jest więcej niż jedną formą pomocy to należy uwzględnić go jeden raz w wyliczeniach; zajęcia rewalidacyjne nie są zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej), w tym liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – 925.

e) Szkoła funkcjonuje w zespole, powołanym zgodnie z art. 91 ustawy – Prawo oświatowe

Liczba odpowiedzi TAK – 24.

Jeśli wybrano odpowiedź TAK, należy podać liczbę dzieci i/lub uczniów w przedszkolach i/lub szkołach wchodzących w skład zespołu – 12412.

Liczba odpowiedzi NIE – 41.

2. Zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych (w przypadku szkół niepublicznych do wymiaru zatrudnienia nie wlicza się umów zleceń, zgodnie z art. 42d ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela)

a) Łączna liczba etatów nauczycieli w roku szkolnym 2021/2022 – 178,362.

b) Łączna liczba etatów nauczycieli w roku szkolnym 2022/2023 – 223,51.

stanowisko	wymiar zatrudnienia (w etatach)	Czy nauczyciel w ramach etatu prowadzi zajęcia rewalidacyjne (ZR)?	Jeśli w kolumnie C zaznaczono odpowiedź „TAK”, należało wskazać wymiar etatu w ramach którego realizowane są ZR (liczba godzin ZR/ liczba godzin obowiązkowego tygodniowego wymiaru zajęć)
A.	B.	C.	D.
pedagoga	72,955	Liczba odpowiedzi TAK – 9 Liczba odpowiedzi NIE – 56	1,61
pedagoga specjalnego	46,293	Liczba odpowiedzi TAK – 18 Liczba odpowiedzi NIE – 47	8,03
psychologa	46,639	Liczba odpowiedzi TAK – 8 Liczba odpowiedzi NIE – 57	3,48
logopedy	33,297	Liczba odpowiedzi TAK – 8 Liczba odpowiedzi NIE – 57	2,65

terapeuty pedagogicznego	23,385	Liczba odpowiedzi TAK – 5 Liczba odpowiedzi NIE – 60	3,37
razem	222,569 (suma musi być spójna z łączną liczbą etatów nauczycieli w roku szkolnym 2022/2023, wskazaną w pkt 2 lit. b)	Liczba odpowiedzi TAK – 48 Liczba odpowiedzi NIE – 277	19,14

- I. Liczba szkół (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 1a⁸, jeśli liczba uczniów przekracza 100, a wymiar etatów 1,5 nauczycieli nie został powiększony o 0,2 etatu na każdym kolejnych 100 uczniów – 9.
- II. Liczba szkół (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 2b⁹, jeśli liczba uczniów przekracza 100, a wymiar etatów nauczycieli jest niższy niż 1,5 etatu – 0.
- III. Liczba szkół (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 2c¹⁰, jeśli liczba uczniów przekracza 50 i nie przekracza 100, a wymiar etatów nauczycieli jest niższy niż 1 etat – 0.
- IV. Liczba szkół (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 2d¹¹, jeśli liczba uczniów przekracza 30 i nie przekracza 50, a wymiar etatów nauczycieli jest niższy niż 0,5 etatu – 0.
- V. Liczba szkół (lub zespołów), którym wydano zalecenie nr 2e¹², jeśli liczba uczniów wynosi od 1 do 30, a wymiar etatów nauczycieli jest niższy niż 0,25 etatu – 0.

3. W przypadku szkoły (lub zespołu), w którym liczba uczniów przekracza 50, liczba etatów nauczycieli pedagogów specjalnych jest niższa niż 25% łącznej liczby etatów nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych.

Liczba odpowiedzi TAK – 10.

Jeśli wybrano odpowiedź TAK, należy podać liczbę szkół (lub zespołów), którym wydano zalecenie¹³ – 10.

Liczba odpowiedzi NIE – 55.

⁸ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 1).

⁹ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 1).

¹⁰ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 2).

¹¹ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 3 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 3).

¹² Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w wymiarze określonym w art. 29 pkt 4 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1116) (R3: art. 29 pkt 4).

¹³ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli pedagogów specjalnych w wymiarze określonym w art. 42d ust. 11 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984) (R2: art. 42d ust. 11 pkt 1).

4. W przypadku szkoły (lub zespołu), w którym liczba uczniów przekracza 50, liczba etatów nauczycieli psychologów jest niższa niż 25% łącznej liczby etatów nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych.

Liczba odpowiedzi TAK – 16.

Jeśli wybrano odpowiedź TAK, należy podać liczbę szkół (lub zespołów), którym wydano zalecenie¹⁴ – 16.

Liczba odpowiedzi NIE – 49.

Wyjaśnienia dyrektorów w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości najczęściej dotyczyły:

- niskiej dostępności wykwalifikowanych specjalistów (w szczególności psychologów) na edukacyjnym rynku pracy,
- znaczącego przyrostu uczniów z orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznej wiążącego się z potrzebą zatrudnienia większej liczby specjalistów.

Spostrzeżenia kontrolujących dotyczyły w szczególności nieprawidłowości w zakresie:

- prowadzenia dokumentacji związanej z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej i kształcenia specjalnego,
- organizacji zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- przydziału zajęć rewalidacyjnych w ramach etatu nauczycielom pedagogom, psychologom, logopedom i terapeutom pedagogicznym.

Wnioski kuratora oświaty dotyczące przeprowadzonej kontroli:

- 1) W większości kontrolowanych szkół w roku szkolnym 2022/2023 w porównaniu z rokiem 2021/2022 wzrosła dostępność wsparcia udzielanego uczniom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych.
- 2) W co czwartej kontrolowanej szkole liczba etatów nauczycieli psychologów jest niższa od liczby tych etatów wymaganej przepisami prawa.
- 3) Dyrektorzy szkół wskazują na niską dostępność wykwalifikowanych specjalistów (w szczególności psychologów) na edukacyjnym rynku pracy.
- 4) Najmniejszy odsetek zatrudnionych specjalistów stanowią logopedzi i terapeuci pedagogiczni.
- 5) Zauważalne jest zjawisko przydziału prowadzenia zajęć rewalidacyjnych w ramach etatów pedagoga, psychologa, logopedy i terapeuty pedagogicznego, zamiast poza wymiarem tych godzin.

¹⁴ Zaleca się zatrudnienie nauczycieli psychologów w wymiarze określonym w art. 42d ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984) (R2: art. 42d ust. 11 pkt 2).

2.1.2.7. Zgodność z przepisami prawa przyjmowania do szkół i wspomagania nauki osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw

Informacje o kontroli:

1. Kontrola dotyczy zgodności z przepisami prawa przyjmowania do szkół i wspomagania nauki osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, w okresie od 1 września 2022 r. do czasu kontroli (w arkuszu wpisujemy informacje odpowiadające danym zastanym w dniu kontroli).
2. Kontrole należy przeprowadzić w okresie od kwietnia do czerwca 2023 r.
3. Kontrolą należy objąć łącznie 5% nadzorowanych publicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych, do których przyjęto osoby niebędące obywatelami polskimi oraz osoby będące obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.
4. Decyzję o liczbie publicznych szkół objętych kontrolą podejmuje organ nadzoru pedagogicznego biorąc pod uwagę, że kontrolę należy przeprowadzić w każdym typie szkoły proporcjonalnie do liczby szkół danego typu.
5. Kontrola nie dotyczy uczniów klas IV technikum czteroletniego, którzy kończą edukację w roku szkolnym 2022/2023.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.), oznaczona dalej U-PO.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283 z późn. zm.), oznaczone dalej RMEN.
3. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.), oznaczona dalej U-PU.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r. poz. 645 z późn. zm.), oznaczone dalej RMEiN.

I. Informacje o szkołach objętych kontrolą

1. Informacja ogólna

Typ szkoły	Liczba szkół objętych kontrolą	Ogólna liczba uczniów w szkołach objętych kontrolą	w tym: liczba uczniów, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw	Czy szkoły prowadzą oddziały przygotowawcze? Proszę wpisać Tak lub Nie
Szkoła podstawowa	33	16 440	1 723	TAK: 5 NIE: 28
Liceum ogólnokształcące	5	2 117	512	TAK: 3 NIE: 2
Technikum	4	1 594	67	TAK: 0 NIE: 4
Branżowa szkoła I stopnia	2	461	2	TAK: 0 NIE: 2
Razem	44	20 612	2 304	TAK: 8 NIE: 36

2. Liczba uczniów, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw w poszczególnych typach szkół objętych kontrolą

1) liczba uczniów będących obywatelami polskimi

Typ szkoły	Liczba uczniów będących obywatelami polskimi, którzy:			
	korzystają z dodatkowych zajęć języka polskiego	korzystają z dodatkowych zajęć wyrównawczych	realizują naukę w formie oddziału przygotowawczego	Razem
Szkoła podstawowa	10	64	0	74
Liceum ogólnokształcące	0	0	0	0
Technikum	0	0	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	0	0	0	0
Razem	10	64	0	74

2) liczba uczniów niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów – obywateli Ukrainy¹⁵

Typ szkoły	Liczba uczniów niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy, którzy:			
	korzystają z dodatkowych zajęć języka polskiego	korzystają z dodatkowych zajęć wyrównawczych	realizują naukę w formie oddziału przygotowawczego	Razem
Szkoła podstawowa	258	35	3	296
Liceum ogólnokształcące	0	0	30	30
Technikum	2	2	0	4
Branżowa szkoła I stopnia	0	0	0	0
Razem	260	37	33	330

3) liczba uczniów – obywateli Ukrainy

Typ szkoły	Liczba uczniów - obywateli Ukrainy, którzy:			
	korzystają z dodatkowych zajęć języka polskiego	korzystają z dodatkowych zajęć wyrównawczych	realizują naukę w formie oddziału przygotowawczego	Razem
Szkoła podstawowa	759	149	189	1 097
Liceum ogólnokształcące	6	1	170	177
Technikum	17	5	0	22
Branżowa szkoła I stopnia	0	0	0	0
Razem	782	155	359	1 296

¹⁵ Ileż to mowa o uczniu – obywatelu Ukrainy, to jest to uczeń, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583), a więc przybyłych do Polski od 24 lutego 2022 r.

4) liczba uczniów – obywateli Ukrainy, którzy powtarzali klasę VIII szkoły podstawowej lub nie otrzymali promocji do klasy programowo wyższej

Typ szkoły	Liczba uczniów - obywateli Ukrainy, którzy:				
	w r. szk. 2022/2023 powtarzali klasę VIII szkoły podstawowej	w tym: uczęszczali do oddziału przygotowawczego	w r. szk. 2021/2022 nie otrzymali promocji do klasy programowo wyższej i w r. szk. 2022/2023 kontynuowali naukę w tej samej klasie	w tym: uczęszczali do oddziału przygotowawczego	Razem
Szkoła podstawowa	1	0	19	6	20
Liceum ogólnokształcące	0	0	14	9	14
Technikum	0	0	8	0	8
Branżowa szkoła I stopnia	0	0	0	0	0
Razem	1	0	41	15	42

3. Liczba osób, o których mowa w art. 165 ust. 8 U-PO, zatrudnionych w charakterze pomocy nauczyciela: **24** (w 15 kontrolowanych szkołach), w tym:

- 1) w oddziałach przygotowawczych, o którym mowa w art. 165 ust. 11 U-PO, w których naukę realizują uczniowie będący i niebędący obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów – obywateli Ukrainy: **1** (w 1 kontrolowanej szkole),
- 2) w oddziałach przygotowawczych, o którym mowa w art. 165 ust. 11 U-PO, w których naukę realizują uczniowie - obywatele Ukrainy: **8** (w 5 kontrolowanych szkołach).

4. Liczba uczniów szkół podstawowych niebędących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu, dla których, zgodnie z art. 165 ust. 15 U-PO, placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju ich pochodzenia działająca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości zorganizowało w szkole naukę języka i kultury kraju pochodzenia:

- 1) ogółem: **0**, w tym:
- 2) uczniów - obywateli Ukrainy: **0**.

II. Podstawa prawna przyjęcia do szkoły osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw:

1) Liczba uczniów przyjętych do szkoły podstawowej:

- a) z urzędu (§ 4 ust. 1 pkt 1 RMEN): **684**,
- b) jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 4 ust. 1 pkt 2 RMEN): **47**,
- c) na podstawie pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w art.138 ust. 1 U-PO, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§4 ust. 1 pkt 3 RMEN): **0**,
- d) na podstawie dokumentów oraz w przypadkach, o których mowa w § 10 ust. 1 RMEN, na podstawie pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa

- w art. 139 ust. 1 pkt 2 U-PO, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 4 ust. 1 pkt 4 RMEN): **5**,
- e) po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 137 ust. 1 pkt 1-3 U-PO, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 4 ust. 1 pkt 5 RMEN): **0**,
 - f) z urzędu oraz na podstawie dokumentów (§ 4 ust. 2 pkt 1 RMEN): **853**,
 - g) na podstawie dokumentów, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 4 ust. 2 pkt 2 RMEN): **80**,
 - h) na podstawie dokumentów oraz na podstawie pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w art. 138 ust. 1 U-PO, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 4 ust. 2 pkt 3 RMEN): **0**,
 - i) na podstawie dokumentów oraz na podstawie pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w art. 139 ust. 1 pkt 2 U-PO, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 4 ust. 2 pkt 4 RMEN): **7**,
 - j) na podstawie dokumentów oraz po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 137 ust. 1 pkt 1-3 U-PO, w miarę posiadania wolnych miejsc (§ 4 ust. 2 pkt 5 RMEN): **21**,
 - k) na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej, w przypadku o którym mowa w § 12 RMEN: **26**,
 - l) na innej podstawie: **0**.

W przypadku wskazania „na innej podstawie”, podaj jaka to podstawa: nie dotyczy.

2) Liczba uczniów przyjętych do liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły I stopnia na podstawie:

- a) dokumentów, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 6 pkt 1 RMEN): **284**,
- b) dokumentów oraz zaświadczenia lekarskiego lub orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, o których mowa w § 6 pkt 2 RMEN, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 6 pkt 2 RMEN): **56**,
- c) wyniku uzyskanego ze sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, o którym mowa w art. 134 ust. 5 U-PO oraz odpowiednio dokumentów, zaświadczenia lekarskiego lub orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, o których mowa odpowiednio w § 6 pkt 1 lub 2 RMEN, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 6 pkt 5 RMEN): **0**,
- d) pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w art. 140 ust. 2 U-PO, dokumentów, zaświadczenia lekarskiego lub orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, o których mowa w § 6 pkt 2 RMEN, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 6 pkt 6 RMEN): **0**,
- e) pozytywnego wyniku sprawdzianu kompetencji językowych, o którym mowa w art. 140 ust. 1 ustawy, dokumentów, zaświadczenia lekarskiego lub orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, o których mowa w § 6 pkt 2 RMEN, jeżeli szkoła dysponuje wolnymi miejscami (§ 6 pkt 7 RMEN): **0**,
- f) rozmowy kwalifikacyjnej, w przypadku o którym mowa w § 12 RMEN: **241**,
- g) na innej podstawie: **0**.

W przypadku wskazania „na innej podstawie”, proszę podać jaka to podstawa: nie dotyczy.

3) Liczba uczniów niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy, dla których klasę szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły I stopnia, w której kontynuują naukę, ustalono na podstawie:

- a) sumy lat nauki szkolnej ucznia określonej na podstawie złożonych dokumentów: **727**,
- b) sumy lat nauki szkolnej ucznia wskazanej w pisemnym oświadczeniu rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia, w przypadku gdy ustalenie sumy lat nauki szkolnej nie było możliwe na podstawie świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu: **81**,
- c) z uwzględnieniem wieku ucznia: **144**,

d) z uwzględnieniem opinii rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia: **85**,

e) na innej podstawie: **0**.

W przypadku wskazania „na innej podstawie”, podaj jaka to podstawa: nie dotyczy.

4) Liczba uczniów będących obywatelami polskimi, dla których klasę szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły I stopnia, w której kontynuują naukę, ustalono na podstawie:

a) sumy lat nauki szkolnej ucznia określonej na podstawie złożonych dokumentów: **21**,

b) sumy lat nauki szkolnej ucznia wskazanej w pisemnym oświadczeniu rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia, w przypadku gdy ustalenie sumy lat nauki szkolnej nie było możliwe na podstawie świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu: **0**,

c) z uwzględnieniem wieku ucznia: **6**,

d) z uwzględnieniem opinii rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia: **5**,

e) na innej podstawie: **0**.

W przypadku wskazania „na innej podstawie”, podaj jaka to podstawa: nie dotyczy.

5) Liczba uczniów - obywateli Ukrainy, dla których klasę szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły I stopnia, w której kontynuują naukę, ustalono na podstawie:

a) sumy lat nauki szkolnej ucznia określonej na podstawie złożonych dokumentów: **338**,

b) sumy lat nauki szkolnej ucznia wskazanej w pisemnym oświadczeniu rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia, w przypadku gdy ustalenie sumy lat nauki szkolnej nie było możliwe na podstawie świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu: **526**,

c) z uwzględnieniem wieku ucznia: **149**,

d) z uwzględnieniem opinii rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia: **217**,

e) na innej podstawie: **5**.

W przypadku wskazania „na innej podstawie”, podaj jaka to podstawa: *rozmowa kwalifikacyjna z uczniami*.

III. Szkoły prowadzące oddziały przygotowawcze

1) Liczba uczniów uczęszczających do oddziałów przygotowawczych:

Typ szkoły	Klasy	Liczba uczniów będących obywatelami polskimi	Liczba uczniów niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy	Liczba uczniów - obywateli Ukrainy	Razem
Szkoła podstawowa	I-III	0	2	61	63
	IV-VI	0	1	86	87
	VII-VIII	0	0	42	42
Liceum ogólnokształcące	I-II	0	30	165	195
	III-IV	0	0	5	5
Technikum	I-III	0	0	0	0
	IV-V	0	0	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	I-III	0	0	0	0
Razem		0	33	359	392

2) Liczba oddziałów przygotowawczych prowadzonych w szkole:

Liczba oddziałów przygotowawczych prowadzonych w szkole dla uczniów: łącznie 25 oddziałów przygotowawczych prowadzonych w 8 szkołach		
będących lub niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy	obywateli Ukrainy	będących lub niebędących obywatelami polskimi i uczniów obywateli Ukrainy
0	7	18

3) Czy nauczanie w oddziale/oddziałach przygotowawczych organizowane jest w klasach łączonych? Proszę podkreślić właściwą odpowiedź:

Tak – 4,

Nie – 2.

W części oddziałów nauczanie organizowane jest w klasach łączonych, w części nie – 2.

4) Uczniowie będący i niebędący obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy, w oddziałach przygotowawczych:

Typ szkoły	Klasy	Liczba godzin nauki realizowana tygodniowo	Liczba godzin języka polskiego realizowana tygodniowo	Liczba godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego
Szkoła podstawowa	I-III	27	9	6
	IV-VI	25	11	6
	VII-VIII	-	-	-
Liceum ogólnokształcące	I-II	36	6	5
	III-IV	-	-	-
Technikum	I-III	-	-	-
	IV-V	-	-	-
Branżowa szkoła I stopnia	I-III	-	-	-

5) Uczniowie - obywatele Ukrainy w oddziałach przygotowawczych:

Typ szkoły	Klasy	Liczba godzin nauki realizowana tygodniowo	Liczba godzin języka polskiego realizowana tygodniowo	Liczba godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego	Liczba uczniów - obywateli Ukrainy w grupach na dodatkowych zajęciach lekcyjnych z języka polskiego
Szkoła podstawowa	I-III	22	9	6	12
	IV-VI	24	8	6	15
	VII-VIII	26	8	6	9
Liceum ogólnokształcące	I-II	31	10	0	0
	III-IV	31	8	0	0
Technikum	I-III	-	-	-	-
	IV-V	-	-	-	-
Branżowa szkoła I stopnia	I-III	-	-	-	-

6) Liczba uczniów - obywateli Ukrainy uczęszczających do oddziałów przygotowawczych, którzy nie podlegali klasyfikacji rocznej w roku szkolnym 2021/2022, w tym liczba uczniów, którzy kontynuowali naukę w oddziale przygotowawczym w roku szkolnym 2022/2023:

Typ szkoły	Klasy	Liczba uczniów obywateli Ukrainy uczęszczających do oddziałów przygotowawczych, którzy nie podlegali klasyfikacji rocznej w roku szkolnym 2021/2022	Liczba uczniów oddziałów przygotowawczych, którzy nie podlegali klasyfikacji w r.sz. 2021/2022 i kontynuowali naukę w oddziale przygotowawczym w roku szkolnym 2022/2023		Razem
			w tym: uczniowie, którzy nie znali języka polskiego lub znajomość języka polskiego była niewystarczająca do korzystania z nauki	w tym: uczniowie w oddziałach przygotowawczych, w których zakres realizowanych zajęć edukacyjnych uniemożliwił przeprowadzenie klasyfikacji rocznej	
Szkoła podstawowa	I-III	21	10	0	10
	IV-VI	8	8	0	8
	VII-VIII	0	0	0	0
Liceum ogólnokształcące	I-II	4	4	0	4
	III-IV	4	4	0	4
Technikum	I-III	-	-	-	-
	IV-V	-	-	-	-
Szkoła branżowa I stopnia	I-III	-	-	-	-
Razem		37	26	0	26

7) Średnia liczba uczniów w oddziale przygotowawczym, jeżeli funkcjonuje więcej niż jeden oddział: **16**.

8) Minimalna liczba uczniów w oddziale przygotowawczym: **14**.

9) Maksymalna liczba uczniów w oddziale przygotowawczym: **18**.

IV. Dodatkowe zajęcia z języka polskiego

1) Liczba uczniów uczęszczających na dodatkowe zajęcia z języka polskiego:

Typ szkoły	Klasy	Liczba uczniów będących obywatelami polskimi	Liczba uczniów niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy	Liczba uczniów obywateli Ukrainy	Razem
Szkoła podstawowa	I-III	4	114	307	425
	IV-VI	2	84	274	360
	VII-VIII	4	60	178	242

Liceum ogólnokształcące	I-II	0	0	6	6
	III-IV	0	0	0	0
Technikum	I-III	0	2	17	19
	IV-V	0	0	0	0
Szkoła branżowa I stopnia	I-III	0	0	0	0
Razem		10	260	782	1 052

2) Okres korzystania z dodatkowej nauki języka polskiego:

Okres	Liczba uczniów będących obywatelami polskimi	Liczba uczniów niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy	Liczba uczniów obywateli Ukrainy	Razem
od 0 do 3 miesięcy	0	19	48	67
od 4 do 6 miesięcy	1	15	49	65
od 7 do 12 miesięcy	5	96	433	534
od 13 do 24 miesięcy	4	125	252	381
dłużej niż przez okres 24 miesięcy	-	5	-	5
Razem	10	260	782	1 052

3) Tygodniowa liczba godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego:

Minimalna tygodniowa liczba godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego realizowana przez jednego ucznia		Maksymalna tygodniowa liczba godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego realizowana przez jednego ucznia	
będziecego lub niebędącego obywatelem polskim, z wyłączeniem ucznia obywatela Ukrainy	będziecego obywatelem Ukrainy	będziecego lub niebędącego obywatelem polskim, z wyłączeniem ucznia obywatela Ukrainy	będziecego obywatelem Ukrainy
1	1	6	10

4) Forma realizacji dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego:

Liczba uczniów, którzy realizują dodatkowe zajęcia lekcyjne z języka polskiego indywidualnie		Liczba uczniów realizujących dodatkowe zajęcia lekcyjne z języka polskiego w grupach	
będących lub niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów obywateli Ukrainy	będących obywatelami Ukrainy	będących lub niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów obywateli Ukrainy	będących obywatelami Ukrainy
9	5	256	782

5) Liczba uczniów w grupach, w których prowadzone są dodatkowe zajęcia lekcyjne z języka polskiego:

Minimalna liczba w grupach uczniów		Maksymalna liczba w grupach uczniów	
będących lub niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy	będących obywatelami Ukrainy	będących lub niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy	będących obywatelami Ukrainy
2	2	17	15

6) Liczba uczniów, którzy posiadają taką możliwość, a nie uczestniczą w dodatkowych zajęciach lekcyjnych z języka polskiego: **724**, w tym:

- a) będących lub niebędących obywatelami polskimi, z wyłączeniem uczniów – obywateli Ukrainy: **436**,
- b) obywateli Ukrainy: **288**.

V. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze

1) Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach wyrównawczych:

Typ szkoły	Klasy	Liczba uczniów będących obywatelami polskimi, którzy uczestniczą w dodatkowych zajęciach wyrównawczych z danego przedmiotu	Liczba uczniów niebędących obywatelami polskimi, którzy uczestniczą w dodatkowych zajęciach wyrównawczych z danego przedmiotu, z wyłączeniem uczniów - obywateli Ukrainy	Liczba uczniów obywateli Ukrainy, którzy korzystają z dodatkowych zajęć wyrównawczych z danego przedmiotu	Razem
Szkoła podstawowa	I-III	15	7	29	51
	IV-VI	28	18	51	97
	VII-VIII	21	10	69	100
Liceum ogólnokształcące	I-II	0	0	1	1
	III-IV	0	0	0	0
Technikum	I-III	0	2	5	7
	IV-V	0	0	0	0
Szkoła branżowa I stopnia	I-III	0	0	0	0
Razem		64	37	155	256

2) Dodatkowe zajęcia wyrównawcze z danego przedmiotu wraz z liczbą uczniów:

Szkoła podstawowa

- a) Język obcy - Liczba uczniów: **66**,
- b) Muzyka - Liczba uczniów: 0,
- c) Plastyka - Liczba uczniów: 0,
- d) Historia - Liczba uczniów: 0,
- e) Wiedza o społeczeństwie - Liczba uczniów: 0,
- f) Przyroda - Liczba uczniów: **1**,
- g) Geografia - Liczba uczniów: 0,
- h) Biologia - Liczba uczniów: 0,
- i) Chemia - Liczba uczniów: **10**,
- j) Fizyka - Liczba uczniów: 0,
- k) Matematyka - Liczba uczniów: **123**,
- l) Informatyka - Liczba uczniów: 0,
- m) Technika - Liczba uczniów: 0,
- n) Wychowanie fizyczne - Liczba uczniów: 0,
- o) Edukacja dla bezpieczeństwa - Liczba uczniów: 0,
- p) Inne: 4 (przedmioty) - Liczba uczniów: **132**.

W przypadku wskazania „inne”, proszę podać jakie to przedmioty:

- język polski (Liczba uczniów **14**),
- edukacja wczesnoszkolna, matematyka (Liczba uczniów **34**),
- edukacja wczesnoszkolna, język polski (Liczba uczniów **23**),
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne (Liczba uczniów **61**).

Liceum ogólnokształcące, technikum i branżowa szkoła I stopnia

- a) Język obcy - Liczba uczniów: **3**,
- b) Filozofia - Liczba uczniów: 0,
- c) Plastyka - Liczba uczniów: 0,
- d) Muzyka - Liczba uczniów: 0,
- e) Język łaciński i kultura antyczna - Liczba uczniów: 0,
- f) Historia i teraźniejszość - Liczba uczniów: 0,
- g) Wiedza o społeczeństwie - Liczba uczniów: 0,
- h) Geografia - Liczba uczniów: 0,
- i) Biologia - Liczba uczniów: **1**,
- j) Chemia - Liczba uczniów: **2**,
- k) Fizyka - Liczba uczniów: 0,
- l) Matematyka - Liczba uczniów: **2**,
- m) Informatyka - Liczba uczniów: 0,
- n) Wychowanie fizyczne - Liczba uczniów: 0,
- o) Edukacja dla bezpieczeństwa - Liczba uczniów: 0,
- p) Przedmiot zawodowy (dla technikum i branżowej szkoły I stopnia) - Liczba uczniów: **3**,
- q) Inne: 1 (przedmiot) - Liczba uczniów: **1**.

W przypadku wskazania „inne”, proszę podać jakie to przedmioty: historia.

3) Tygodniowa liczba godzin dodatkowych zajęć wyrównawczych realizowana przez jednego ucznia:

Minimalna tygodniowa liczba godzin dodatkowych zajęć wyrównawczych realizowana przez ucznia:		Maksymalna tygodniowa liczba godzin dodatkowych zajęć wyrównawczych realizowana przez jednego ucznia:	
będziecego lub niebędącego obywatelem polskim, z wyłączeniem ucznia obywatela Ukrainy	będziecego obywatelem Ukrainy	będziecego lub niebędącego obywatelem polskim, z wyłączeniem ucznia obywatela Ukrainy	będziecego obywatelem Ukrainy
1	1	2	3

Liczba wydanych zaleceń w zakresie:

- 1) § 16 ust. 2 RMEN – 0,
- 2) § 16 ust. 5 RMEN – 0,
- 3) § 16 ust. 9 RMEN – 0,
- 4) § 17 ust. 2 RMEN – 2,
- 5) § 19 RMEN – 0,
- 6) § 11a ust. 1 RMEiN (wymiar dodatkowych zajęć z języka polskiego) – 5,
- 7) § 11a ust. 1 RMEiN (liczebność grupy na dodatkowych zajęciach z języka polskiego) – 0,
- 8) art. 165 ust. 9 U-PO – 2,
- 9) przyjęcia do szkoły – 1.

Wnioski organu nadzoru pedagogicznego wynikające z analizy wyników kontroli:

- 1) W większości kontrolowanych szkół przyjmowanie do szkół i wspomaganie nauki osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw jest zgodna z przepisami prawa (w 84 % szkół nie wydano zaleceń).
- 2) Zaledwie w jednej trzeciej kontrolowanych szkół (15 szkół na 44) zatrudniono osoby w charakterze pomocy nauczyciela, w tym mniej niż połowa z tych osób pracuje w oddziałach przygotowawczych.
- 3) W żadnej z kontrolowanych szkół placówka dyplomatyczna lub konsularna, działająca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ani stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości, nie zorganizowało dla uczniów szkół podstawowych, niebędących obywatelami polskimi, nauki języka i kultury kraju pochodzenia.
- 4) Większość uczniów szkół podstawowych objętych kontrolą została przyjęta do klas pierwszych z urzędu, a do klas starszych – z urzędu i na podstawie dokumentów.
- 5) Większość uczniów szkół ponadpodstawowych objętych kontrolą została przyjęta do szkoły na podstawie dokumentów lub w przypadku braku dokumentów – na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej, ponadto w szkołach kształcących w zawodzie – na podstawie zaświadczenia lekarskiego.
- 6) Dla większości uczniów – obywateli Ukrainy ustalono klasę, w której kontynuowali naukę, na podstawie sumy lat nauki szkolnej wskazanej w pisemnym oświadczeniu rodzica ucznia lub pełnoletniego ucznia. Dla większości pozostałych uczniów, tj. niebędących obywatelami Ukrainy, klasę ustalono na podstawie sumy lat nauki szkolnej określonej w złożonych dokumentach.

- 7) Rzadziej niż w co piątą (18%) kontrolowanej szkole utworzono oddziały przygotowawcze, przy czym w szkołach kształcących w zawodach (technika i branżowe szkoły I stopnia) nie utworzono tych oddziałów.
- 8) W większości utworzonych oddziałów przygotowawczych nauczanie prowadzone było w klasach łączonych.
- 9) W oddziałach przygotowawczych, na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w tym zajęć języka polskiego, przeznaczono zgodną z przepisami prawa tygodniową liczbę godzin nauki, liczba uczniów w tych oddziałach nie przekraczała 25.
- 10) Główną przyczyną braku klasyfikacji rocznej uczniów – obywateli Ukrainy, uczęszczających do oddziałów przygotowawczych, była nieznajomość języka polskiego lub znajomość tego języka na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki.
- 11) Blisko połowa uczniów objętych kontrolą uczęszczała na dodatkowe zajęcia z języka polskiego. Zajęcia odbywały się głównie w grupach kilku- lub kilkunastoosobowych, w wymiarze najczęściej 2 godzin tygodniowo, a dla obywateli Ukrainy – 6 godzin tygodniowo.
- 12) Zaledwie jedna dziesiąta uczniów objętych kontrolą uczęszczała na dodatkowe zajęcia wyrównawcze, większość z nich to uczniowie szkół podstawowych. Zajęcia te były najczęściej prowadzone z matematyki i języka obcego, w wymiarze od 1 do 3 godzin tygodniowo.

2.1.3. Wnioski z kontroli planowych

- a) wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek, określające zakres wspomagania:
 1. Podczas spotkań wizytatorów z dyrektorami jednostek oświatowych omówić:
 - a. wyniki kontroli planowych, odpowiednio do typu jednostek oświatowych, w których były przeprowadzane,
 - b. szczegółowe zasady zatrudniania nauczycieli specjalistów,
 - c. szczegółowe zasady przydzielania nauczycielom: pedagogom, pedagogom specjalnym, psychologom, logopedom i terapeutom pedagogicznym zajęć realizowanych w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami albo na ich rzecz,
 - d. szczegółowe zasady organizacji zajęć *wychowania do życia w rodzinie*, ze szczególnym zwróceniem uwagi na konieczność przeprowadzania spotkań informacyjnych poprzedzających decyzję rodziców i pełnoletnich uczniów o udziale w zajęciach.
 2. Wskazane jest organizowanie współdziałania placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych z dyrektorami szkół w obszarze doskonalenia zawodowego nauczycieli specjalistów.
 3. Wskazane jest systematyczne monitorowanie pracy szkół i placówek prowadzących turnusy doskonalenia teoretycznego uczniów będących młodocianymi pracownikami przez wizytatorów rejonowych oraz koordynatorów ds. kształcenia zawodowego przy Dolnośląskim Kuratorze Oświaty.
- b) wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:
 1. W ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego przeprowadzić kontrole realizacji zaleceń wydanych w wyniku kontroli planowych.
 2. Dyrektorzy szkół i placówek organizujących turnusy doskonalenia teoretycznego uczniów będących młodocianymi pracownikami wskazują na potrzebę rozważenia wprowadzenia przepisów prawa umożliwiających:

- a. realizowanie turnusów metodami kształcenia na odległość w formie zdalnej lub hybrydowej, do czasu ukończenia szkoły przez uczniów obecnych klas 1 i 2 branżowych szkół I stopnia, mając na uwadze duży stopień obłożenia miejsc w ośrodkach realizujących ww. turnusy oraz problemy z zapewnieniem ich uczestnikom bezpiecznej bazy noclegowej,
- b. odstępstwo od konieczności realizowania kształcenia zawodowego teoretycznego we wskazanym w ust. 2 załącznika 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r. poz. 639 z późn. zm.) wymiarze 34 godzin tygodniowo, z zachowaniem łącznego wymiaru tych godzin w okresie 4 tygodni, z uwagi na problemy z planowaniem zajęć dydaktycznych wynikające z niskiej dostępności nauczycieli.

2.2. Kontrole doraźne

Kontrole doraźne są przeprowadzane przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji, gdy zaistnieje potrzeba przeprowadzenia w szkole lub placówce działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego.

2.2.1. Ogólne informacje o przeprowadzonych kontrolach doraźnych

W roku szkolnym 2022/2023 pracownicy Kuratorium Oświaty we Wrocławiu przeprowadzili 576 kontroli doraźnych w 414 spośród 3335 nadzorowanych szkół i placówek.

W tabeli poniżej przedstawiono informację o obszarach, w jakich zostały przeprowadzone kontrole doraźne w okresie od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r.

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli*:	Liczba kontroli w:					
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży		szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	szkołach ponadpodstawowych			
• posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć	19	8	3	1	4	35
• realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	14	13	5	3	0	35
• przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki	0	36	28	1	0	65
• przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	2	12	9	0	10	33
• przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	10	24	15	0	4	53
• zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,	33	89	14	3	8	147
– w tym eliminowanie występowania przemocy słownej i/lub fizycznej	0	5	1	0	0	6

• przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 3 ustawy - Prawo oświatowe	0	6	12	6	0	24
• przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe	0	0	0	0	0	0
• organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej	23	66	19	0	2	110
• inne	90	204	74	45	14	427
* W przypadku kontroli obejmujących zagadnienia z wielu obszarów należy ją wskazać przy każdym obszarze, którego dotyczy kontrola.						

2.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli doraźnych

Przyczyną zarządzenia przez kuratora oświaty kontroli doraźnej w szkole lub placówce jest stwierdzenie potrzeby przeprowadzenia w tej szkole lub placówce działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego. Takie stwierdzenie może nastąpić na skutek wniosku podmiotu zewnętrznego lub na skutek analizy przez kuratora oświaty dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką. Podmioty wnioskujące o zarządzenie w okresie od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. kontroli doraźnych w szkołach lub placówkach przedstawiono w tabeli.

Liczba kontroli doraźnych przeprowadzonych	Liczba kontroli w:					
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży		szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	szkołach ponadpodstawowych			
a) na wniosek, prośbę, w związku z informacją pozyskaną od:						
• organu prowadzącego szkołę lub placówkę	0	0	0	0	0	0
• rodziców	51	161	49	0	2	263
• uczniów	0	0	6	3	0	9
• nauczycieli	1	2	3	0	2	8
• Rzecznika Praw Obywatelskich	0	0	0	0	0	0
• Rzecznika Praw Dziecka	1	3	2	0	5	11
• Prokuratury	0	0	0	0	0	0
• innych podmiotów	4	12	5	6	12	39
b) na skutek stwierdzenia przez Kuratora Oświaty potrzeby przeprowadzenia kontroli doraźnej	42	100	52	42	10	246

2.2.3. Wyniki kontroli doraźnych (liczba zaleceń wydanych w obszarach wynikających z art. 55 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe – najczęściej wydawane zalecenia)

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli	Liczba zaleceń
posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć	27
realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	34
przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki	125
przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	27
przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	47
zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, w tym eliminowanie występowania przemocy słownej i/lub fizycznej	143
	3
przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 3 ustawy - Prawo oświatowe	110
przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe	0
organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej	267
Inne	616
RAZEM	1396

2.2.4. Informacja dotycząca terminu powiadomienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń przez dyrektora szkoły/placówki (wynikająca z art. 55 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe)

Dyrektor szkoły/placówki powiadomił organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń:	Liczba
w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń	234
w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń	15
po upływie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń /pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń	19
po upływie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń /pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń, w wyniku interwencji organu sprawującego nadzór pedagogiczny	15
W jednym przypadku nie powiadomiono o sposobie realizacji zaleceń pomimo 2-krotnego ponaglenia.	

2.2.5. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych, w tym:

a) dotyczące najważniejszych obszarów, w jakich zostały przeprowadzone kontrole doraźne, m.in.:

- przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki:
 - 1) Wiele sytuacji konfliktowych w szkołach oraz obniżenie efektów kształcenia spowodowane jest nierealizowaniem przez szkołę celów oceniania, o których mowa w art. 44b ust. 5 ustawy o systemie oświaty dotyczących informowania ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu, przekazania uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć, udzielania wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju, motywowania ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu, dostarczania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.
 - 2) Na spotkaniach z dyrektorami szkół zwrócić uwagę na konieczność wzmocnienia nadzoru nad stosowaniem przez nauczycieli szczegółowych warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego określonych w statucie szkoły.
 - 3) Należy dążyć do wyeliminowania funkcjonujących w szkołach odrębnych dokumentów, a w szczególności tzw. przedmiotowych systemów oceniania, które nie mają umocowania w przepisach prawa, a które zawierają zapisy dotyczące warunków i sposobu oceniania często sprzeczne z zapisami statutu szkoły, a także skutkują stosowaniem niejednorodnych wymagań edukacyjnych oraz zasad oceniania w obrębie danej szkoły.
 - 4) W przepisach prawa wskazane jest wprowadzenie uregulowań dotyczących sytuacji, w których absolwent szkoły podstawowej z powodu zwolnienia nie ma ustalonej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych (np. drugiego języka obcego nowożytnego) branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do szkół ponadpodstawowych.
- przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia:
 - 1) W ramach wspomagania prowadzonego w szkole wskazane jest organizowanie cyklicznych szkoleń rady pedagogicznej w zakresie poprawnego budowania relacji uczeń – nauczyciel, z uwzględnieniem praw dziecka i ucznia oraz obowiązujących przepisów prawa oświatowego.
 - 2) W celu zapobiegania sytuacjom spornym dotyczącym w szczególności praw ucznia/wychowanka, konieczne jest podejmowanie konsultacji z uczniami/ samorządem uczniowskim oraz z rodzicami/radą rodziców przy ustalaniu zasad obowiązujących w szkole/placówce.
- zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, w tym eliminowanie występowania przemocy słownej i/lub fizycznej (max 3 wnioski):
 - 1) Szkoły i placówki posiadają w większości procedury i inne dokumenty dotyczące zapewniania bezpieczeństwa uczniom i wychowankom, jednocześnie wiele sytuacji kryzysowych wynika z nieprzestrzegania przez pracowników obowiązujących w szkole

zasad, tym samym kadra pedagogiczna oraz inni pracownicy powinni stale aktualizować i pogłębiać wiedzę na temat bezpieczeństwa w środowisku szkoły i placówki.

- 2) Dla zapewnienia bezpieczeństwa w szkole lub placówce istotne jest prowadzenie systematycznej pogłębionej diagnozy poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczniów lub wychowanków oraz podejmowanie adekwatnych, a także cyklicznych działań w obszarze szeroko rozumianej profilaktyki bezpieczeństwa, obejmujących całą społeczność szkoły lub placówki – uczniów/wychowanków, ich rodziców/opiekunów oraz nauczycieli/wychowawców.
- 3) W celu zapobiegania przemocy rówieśniczej, w szkołach konieczne jest realizowanie działań wychowawczo-profilaktycznych ukierunkowanych na budowanie relacji między uczniami i nauczycielami opartych na wzajemnym zaufaniu.

- organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- 1) Istotnymi problemami w odpowiednim zapewnieniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są w szczególności:

- a. niewłaściwa realizacja przepisów prawa dotyczących zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów, wynikająca często z postawy części nauczycieli, którzy obowiązek udzielania wsparcia przypisują jedynie zatrudnionym w szkole specjalistom,
- b. niewłaściwa współpraca z rodzicami uczniów wymagających objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, przede wszystkim w zakresie dotyczącym uzgodnienia warunków tej współpracy oraz braku określenia i wskazania rodzicom form pomocy proponowanych ich dziecku oraz okresu i wymiaru godzin, w którym te formy będą realizowane,
- c. niedokonywanie oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez nauczycieli/specjalistów realizujących poszczególne formy tej pomocy.

- inne (max 3 wnioski)

- 1) W ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego przeprowadzić kontrole realizacji zaleceń wydanych w wyniku kontroli doraźnych.
- 2) W ogólnodostępnych szkołach ponadpodstawowych częstym zjawiskiem jest rezygnacja z zajęć rewalidacyjnych przy równoczesnej zgodzie na korzystanie z pozostałych form wsparcia wynikających z przepisów prawa.
- 3) Wydane zalecenia w szkołach niepublicznych objętych kontrolą doraźną najczęściej wynikały z niezgodności z przepisami prawa prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania i zatrudniania nauczycieli.

- b) wskazujące na potrzeby w zakresie wspomaganie pracy szkół i placówek (max. 5 wniosków):

- 1) Wskazane jest organizowanie współdziałania placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych z dyrektorami szkół w obszarach planowania i prowadzenia działań mających na celu poprawę jakości udzielanej uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej i organizacji kształcenia specjalnego.
- 2) We współpracy z doradcami metodycznymi zorganizować formy wsparcia dla nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych w zakresie edukacji i wychowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 3) We współpracy z doradcami metodycznymi zorganizować formy wsparcia dla nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych w zakresie dotyczącym formułowania wymagań

edukacyjnych oraz informowania ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych, przekazania uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć, udzielania wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju, motywowania ucznia do dalszych postępów w nauce dostarczania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce.

- 4) Podczas spotkań z dyrektorami szkół/placówek omówić, w odniesieniu do przepisów prawa, najczęstsze problemy skutkujące przeprowadzeniem kontroli doraźnych, odpowiednio do typu jednostek, których dotyczyły.

3. Wspomaganie

3.1 Informacje opisujące działania Kuratora Oświaty w zakresie wspomaganie szkół i placówek

3.1.1 Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z kontroli

Sposób dokonywania analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego i wniosków:

- a) opracowywanie analiz:
 - bieżących: tak,
 - okresowych: tak,
 - całościowych: tak;
- b) zakres analiz:
 - tematyka kontroli: tak,
 - zalecenia: tak,
 - uwagi: tak,
 - inne:
 - ✓ rodzaj podmiotów, na których wniosek przeprowadzono kontrole doraźne,
 - ✓ spostrzeżenia kontrolujących;
- c) źródła wyników:
 - arkusze zbiorcze kontroli planowych: tak,
 - arkusze kontroli doraźnych: tak,
 - inne:
 - ✓ wyniki ankiet kierowanych do dyrektorów szkół/placówek dotyczących pracy tych jednostek (gromadzonych m.in. na platformie <https://www.kowroc.pl>),
 - ✓ wnioski z porad i konferencji z dyrektorami szkół i placówek, w tym placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych,
 - ✓ raporty z egzaminów zewnętrznych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu,
 - ✓ skargi, interwencje, zapytania uwagi i wnioski wpływające do Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.

Sposoby podawania do publicznej wiadomości wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- w formie publikacji na stronie internetowej: tak,
- w czasie okresowych narad, konferencji: tak,
- w publikacjach prasowych: tak,
- inne: brak.

3.1.2. Organizowanie konferencji i narad oraz innych form spotkań dla dyrektorów szkół i placówek

Ip.	Tematyka konferencji	Liczba konferencji	Typy szkół i rodzaje placówek objętych konferencjami
1.	Kondycja psychiczna i bezpieczeństwo naszych uczniów – aktualne problemy i wyzwania.	1	wszystkie typy szkół i placówek
2.	CODA – inność nierozpoznana.	1	wszystkie typy szkół i placówek
3.	Sieci współpracy i samokształcenia dolnośląskich doradców metodycznych. Jak zwiększyć skuteczność nauczania – uczenia się?	1	publiczne akredytowane placówki doskonalenia nauczycieli
4.	Doradca metodyczny z pasją. Doradztwo metodyczne w kontekście wyzwań jakie stoją przed nauczycielami. Modele pracy doradczej. Dobre praktyki dolnośląskich doradców metodycznych.	1	publiczne akredytowane placówki doskonalenia nauczycieli
5.	Podsumowanie nadzoru pedagogicznego i innych zadań realizowanych przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2022/2023. Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2023 oraz egzaminu maturalnego 2023. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024. Plan nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2023/2024. Zmiany w prawie oświatowym. Uczeń pełnoletni w szkole.	5	wszystkie typy szkół i placówek narady w rejonach wizytacyjnych
6.	Wyniki egzaminów zewnętrznych i rola placówek doskonalenia nauczycieli w procesie wspomaganie szkół i placówek w realizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli w obszarze podnoszenia jakości kształcenia ogólnego i zawodowego, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów. Międzyinstytucjonalne działania na rzecz podnoszenia jakości efektów kształcenia i podniesienia wyników egzaminów zewnętrznych. Doskonalenie zawodowe doradców metodycznych – sieci współpracy i samokształcenia.	1	publiczne akredytowane placówki doskonalenia nauczycieli

Ip.	Tematyka porad	Liczba porad	Typy szkół i rodzaje placówek objętych poradami
1.	<i>Wrzesień-październik 2022 r.</i> Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2022/2023. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023. Zmiany w przepisach prawa oświatowego, w tym w przepisach w sprawie awansu zawodowego, oceny pracy nauczycieli, zatrudniania specjalistów. Statuty szkół i placówek. Zatrudnianie nauczycieli specjalistów w szkole oraz nauczycieli z Ukrainy. Zasady wydawania zgód przez DKO na zatrudnienie nauczycieli bez kwalifikacji i osób niebędących nauczycielami. Arkusze organizacji pracy – nieprawidłowości. Przepisy prawa rodzinnego. Rekomendacja DKO dotycząca tworzenia warunków do działalności organizacji harcerskich w szkołach.	96	wszystkie typy szkół i placówek porady w rejonach wizytacyjnych
2.	<i>marzec-lipiec 2023 r.</i> Arkusze organizacji pracy szkół - przypomnienie obowiązujących przepisów oraz zasad przygotowania dokumentów przesyłanych do zaopiniowania. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i kształcenie specjalne, w tym dokumentowanie i standardy zatrudniania specjalistów Bezpieczeństwo w szkołach i placówkach. Program wychowawczo-profilaktyczny – diagnoza potrzeb. Ocenianie i klasyfikowanie – przypomnienie obowiązujących przepisów prawa w kontekście praw i obowiązków uczniów. Dostosowanie wymagań edukacyjnych. Udostępnianie sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych ucznia – stanowisko Dolnośląskiego Kuratora Oświaty. Formy wsparcia kierowane do szkół i placówek. Rekomendowane programy dotyczące bezpieczeństwa w szkole. Wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym z przeprowadzonych kontroli planowych i doraźnych oraz podejmowanych interwencji.	90	wszystkie typy szkół i placówek porady w rejonach wizytacyjnych
3.	Omówienie aktów prawnych: rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 grudnia 2022 r. w sprawie komisji do spraw kierowania, nieletnich do młodzieżowego ośrodka	1	młodzieżowe ośrodki wychowawcze

	wychowawczego oraz trybu kierowania, przenoszenia i zwalniania nieletnich z młodzieżowych ośrodków wychowawczych (Dz.U. z 2023 r. poz. 139) oraz art. 412 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700).		
4.	Od analizy orzeczeń do konstruowania Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.	1	szkoły podstawowe i ponadpodstawowe w rejonie wizytacyjnym

Ip.	Inne formy spotkań (np. sympozjum, kongres)	Tematyka	Liczba	Typy szkół i rodzaje placówek objętych innymi formami spotkań
1.	Spotkanie informacyjne z pracownikami	Omówienie zmian dotyczących organizacji pracy (nowelizacja Kodeksu Pracy z 10.01.2023 r.). Statut młodzieżowego ośrodka wychowawczego/socjoterapii w przepisach prawa i w praktyce. Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur.	1	młodzieżowy ośrodek wychowawczy
2.	Spotkanie informacyjne z dyrektorami	Perspektywa finansowa doradztwa metodycznego. Systemowe doradztwo metodyczne na Dolnym Śląsku. Dobre praktyki dolnośląskich doradców metodycznych. Planowanie pracy publicznych placówek doskonalenia nauczycieli na rok szkolny 2023/2024 w kontekście podnoszenia jakości efektywności kształcenia w zakresie kształcenia ogólnego oraz zawodowego.	1	publiczne placówki doskonalenia nauczycieli
3.	Warsztaty	Zwiększenie efektywności procesu edukacyjno – terapeutycznego poprzez właściwe uwzględnienie wskazań i zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej.	1	młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii w rejonie wizytacyjnym
4.	Szkolenie doskonalące (we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego)	Specjalistyczne szkolenie z zakresu ruchu drogowego dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego	4	szkoły podstawowe

3.1.3. Przekazywanie informacji o istotnych zagadnieniach dotyczących systemu oświaty i zmianach w przepisach prawa dotyczących funkcjonowania szkół i placówek

Przekazywanie informacji prowadzono z wykorzystaniem form, takich jak:

- konferencje i narady dla dyrektorów szkół i placówek: tak,
- informacja na stronie internetowej kuratora: tak,
- szkolenia/spotkania o tematyce związanej z przepisami prawa oświatowego: tak,
- inne sposoby:
 - ✓ listy Dolnośląskiego Kuratora Oświaty do rodziców, nauczycieli, dyrektorów,
 - ✓ udzielanie wywiadów mediom przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty,
 - ✓ telekonferencje, korespondencja elektroniczna, rozmowy telefoniczne, bezpośrednie rozmowy z dyrektorami szkół i placówek,
 - ✓ prowadzenie platform: <https://info.kowroc.pl> oraz <https://kowroc.pl> umożliwiających bieżące komunikowanie się z dyrektorami jednostek systemu oświaty, w tym przesyłanie informacji, pozyskiwanie danych) dotyczących prawnych aspektów funkcjonowania szkół i placówek,
 - ✓ udostępnianie linków na stronie internetowej kuratorium odnośnie bezpłatnych programów, przedsięwzięć edukacyjnych, konkursów realizowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki i instytucje oświatowe.

3.1.4. Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych

Wspomaganiem w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych objęto szkoły wybrane przez Kuratora Oświaty. Wspomaganie realizowane było w okresie: od stycznia 2023 r. do 31 maja 2023 r.

I. Wspomaganiem objęto:

Lp.	Typ szkoły	Liczba szkół
1.	szkoła podstawowa	34
2.	liceum ogólnokształcące	12
3.	technikum	8
4.	branżowa szkoła I stopnia	10
5.	branżowa szkoła II stopnia	0
6.	szkoła policealna	6
7.	łącznie liczba szkół objętych wspomaganiami	70

II. W procesie wspomaganiania obserwowano prowadzenie zajęć edukacyjnych, podczas których kształtowane były u uczniów następujące kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;

- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.
1. Proszę wymienić trzy kompetencje, których kształtowanie podczas zajęć edukacyjnych obserwowane było najczęściej:
- a) w szkołach podstawowych
 - 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
 - 2) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
 - 3) kompetencje cyfrowe;
 - b) w liceach ogólnokształcących
 - 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
 - 2) kompetencje w zakresie wielojęzyczności,
 - 3) kompetencje cyfrowe;
 - c) w technikach
 - 1) kompetencje cyfrowe,
 - 2) kompetencje matematyczne,
 - 3) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
 - d) w branżowych szkołach I stopnia
 - 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
 - 2) kompetencje cyfrowe,
 - 3) kompetencje matematyczne;
 - e) w branżowych szkołach II stopnia – nie dotyczy;
 - f) w szkołach policealnych
 - 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
 - 2) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
 - 3) kompetencje obywatelskie;
2. Proszę wymienić trzy kompetencje kształtowane u uczniów, które były najrzadziej obserwowane podczas zajęć edukacyjnych:
- a) w szkołach podstawowych
 - 1) kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
 - 2) kompetencje w zakresie wielojęzyczności,
 - 3) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości;
 - b) w liceach ogólnokształcących
 - 1) kompetencje matematyczne,
 - 2) kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
 - 3) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
 - c) w technikach
 - 1) kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
 - 2) kompetencje w zakresie wielojęzyczności,
 - 3) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
 - d) w branżowych szkołach I stopnia
 - 1) kompetencje w zakresie wielojęzyczności,
 - 2) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej,
 - 3) kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;

- e) w branżowych szkołach II stopnia – nie dotyczy;
 - f) w szkołach policealnych
 - 1) kompetencje matematyczne,
 - 2) kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
 - 3) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości.
- III. Dyrektorzy szkół – w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego – podejmowali działania w celu wspierania nauczycieli w kształtowaniu i doskonaleniu kompetencji kluczowych uczniów.
1. Proszę wymienić trzy najczęstsze sposoby wsparcia nauczycieli wskazywane w kwestionariuszu ankiety dla dyrektora – odpowiedzi na pytanie: *Jakie działania podejmował Pan/Pani (w poprzednim i bieżącym roku szkolnym) w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w celu wspierania nauczycieli w kształceniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów?*
- a) w szkołach podstawowych
 - 1) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji,
 - 2) uwzględnienie problematyki kształcenia kompetencji kluczowych w prowadzonych badaniach wewnętrznych oraz informowanie nauczycieli o wynikach badań w tym zakresie,
 - 3) uzupełnianie zasobów biblioteki szkolnej o pozycje z zakresu kształcenia kompetencji kluczowych uczniów;
 - b) w liceach ogólnokształcących
 - 1) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji,
 - 2) uwzględnienie problematyki kształcenia kompetencji kluczowych w prowadzonych badaniach wewnętrznych oraz informowanie nauczycieli o wynikach badań w tym zakresie,
 - 3) uzupełnianie zasobów biblioteki szkolnej o pozycje z zakresu kształcenia kompetencji kluczowych uczniów;
 - c) w technikach
 - 1) organizowanie i motywowanie nauczycieli do udziału w lekcjach otwartych, na których kształcone/rozwijane są kompetencje kluczowe,
 - 2) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji,
 - 3) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;
 - d) w branżowych szkołach I stopnia
 - 1) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji,

- 2) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii,
- 3) uzupełnianie zasobów biblioteki szkolnej o pozycje z zakresu kształcenia kompetencji kluczowych uczniów;

e) w branżowych szkołach II stopnia – nie dotyczy;

f) w szkołach policealnych

- 1) prowadzenie obserwacji zajęć (np. z wykorzystaniem arkusza uwzględniającego działania nauczycieli służące kształceniu bądź rozwijaniu kompetencji kluczowych) oraz udzielanie informacji zwrotnej o wynikach tych obserwacji;
- 2) udostępnianie i zachęcanie nauczycieli do korzystania z literatury poświęconej kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;
- 3) uzupełnianie zasobów biblioteki szkolnej o pozycje z zakresu kształcenia kompetencji kluczowych słuchaczy.

IV. Nauczyciele prowadzący zajęcia wskazywali na trudności w kształceniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów.

1. Proszę wymienić trzy najczęściej wskazywane trudności w kwestionariuszu ankiety do nauczyciela prowadzącego zajęcia – odpowiedzi na pytanie: *Jakie trudności dostrzega Pan/Pani w kształceniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów?*

a) w szkołach podstawowych

- 1) brak motywacji uczniów do rozwoju,
- 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy),
- 3) zbyt duża odległość szkoły od ośrodków kultury;

b) w liceach ogólnokształcących

- 1) brak motywacji uczniów do rozwoju,
- 2) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy),
- 3) zbyt duża odległość szkoły od ośrodków kultury;

c) w technikach

- 1) brak motywacji uczniów do rozwoju,
- 2) brak własnej wiedzy w tym zakresie,
- 3) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);

d) w branżowych szkołach I stopnia

- 1) brak motywacji uczniów do rozwoju,
- 2) brak właściwych pomocy dydaktycznych, w tym multimedialnych,
- 3) presja wyniku egzaminacyjnego (uczenie pod testy);

e) w branżowych szkołach II stopnia – nie dotyczy;

f) w szkołach policealnych

- 1) nauczyciel nie dostrzega żadnych ograniczeń w tym zakresie,
- 2) zbyt duża odległość szkoły od ośrodków kultury,
- 3) niewystarczająca w stosunku do potrzeb baza szkoły (np. zbyt ciasne sale);

V. Nauczyciele prowadzący zajęcia wskazywali na potrzeby wsparcia w procesie kształcenia kompetencji kluczowych uczniów.

1. Proszę wymienić trzy najczęściej wskazywane potrzeby w kwestionariuszu ankiety do nauczyciela prowadzącego zajęcia – odpowiedzi na pytanie: *Jakiego wsparcia potrzebowałby Pan/Pani w celu zwiększenia efektywności kształcenia kompetencji kluczowych uczniów?*
 - a) w szkołach podstawowych
 - 1) stworzenie możliwości udziału w konferencjach,
 - 2) organizacja wewnętrznych szkoleń warsztatowych,
 - 3) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły;
 - b) w liceach ogólnokształcących
 - 1) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły,
 - 2) organizacja wewnętrznych szkoleń warsztatowych,
 - 3) stworzenie możliwości udziału w konferencjach;
 - c) w technikumach
 - 1) stworzenie możliwości udziału w konferencjach,
 - 2) organizacja wewnętrznych szkoleń warsztatowych,
 - 3) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły;
 - d) w branżowych szkołach I stopnia
 - 1) wzbogacenie bazy i wyposażenia szkoły,
 - 2) organizacja wewnętrznych szkoleń warsztatowych,
 - 3) wyposażenie biblioteki szkolnej w odpowiednią literaturę;
 - e) w branżowych szkołach II stopnia – nie dotyczy;
 - f) w szkołach policealnych
 - 1) organizacja wewnętrznych szkoleń warsztatowych,
 - 2) wyposażenie biblioteki szkolnej w odpowiednią literaturę.

3.1.5 Inne działania wspomagające

1. Konsultacje telefoniczne z dyrektorami szkół kształcących w zawodach, centrów kształcenia zawodowego, organami prowadzącymi te szkoły/placówki, pracodawcami służące rozwiązywaniu problemów wynikających z realizacji kształcenia zawodowego uczniów będących młodocianymi pracownikami.
2. Organizacja 6 spotkań Rady Konsultacyjnej do Spraw Kształcenia Zawodowego przy Dolnośląskim Kuratorze Oświaty wspierających rozwój kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku, m in. poprzez wymianę doświadczeń polskich i niemieckich instytucji oświatowych, branżowych, samorządowych, o tematyce:
 - a. *Przedłużenie aktywności zawodowej nauczycieli wchodzących w wiek emerytalny i nauczycieli emerytów. Współpraca szkół zawodowych i placówek edukacyjnych Dolnego Śląska, Nadrenii Północnej – Westfalii i Bawarii jako rezultat ustaleń Arbeits Gruppe 2 Komitetu ds. Edukacji Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej.*
 - b. *Struktura, cele, działania, problemy i rezultaty działań klastrów edukacyjnych specjalnych stref ekonomicznych Dolnego Śląska.*
 - c. *Szkolnictwo Zawodowe w Polsce i w Niemczech. Kontynuowanie współpracy władz oświatowych i szkół zawodowych Dolnego Śląska.*
 - d. *XIII Posiedzenie Komitetu do spraw Edukacji Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej. Berlin 2022.*

- e. *Szkolnictwo zawodowe w Polsce i Niemczech. Kontynuowanie współpracy władz oświatowych i szkół zawodowych Dolnego Śląska, Saksonii, Brandenburgii i Meklemburgii – Pomorze Przednie.*
- f. *Zarządzanie Społeczne. Ekonomia społeczna. Bezpieczeństwo społeczne.*
3. Realizacja konkursów i olimpiad na Dolnym Śląsku, których organizatorami jest Ministerstwo Edukacji i Nauki, Wojewoda Dolnośląski, Dolnośląski Kurator Oświaty, inne kuratoria oświaty i organizacje kombatanckie, m.in.: *Orzeł Dolnośląski 2022, Losy Żołnierza i Dzieje Oręża Polskiego w latach 1887-1992. O Niepodległość i Granice Rzeczypospolitej, Losy Polaków na Wschodzie w XX wieku - Codzienne życie Sybiraków, Polskie Serce Pękło. Katyń 1940, Polska-Węgry – Historia Przyjaźni, Siła narodów według Dmowskiego – XI Konkurs Wiedzy Patriotycznej o Romanie Dmowskim, Dolnośląski Konkurs Literacki o Laur Złotego Pióra, Ekopracownia – zielone serce szkoły, Sejm Dzieci i Młodzieży.*
 4. Realizacja konkursów przedmiotowych *zDolny Ślązak* we współpracy z Samorządem Województwa Dolnośląskiego, Uniwersytetem Wrocławskim, Dolnośląską Biblioteką Pedagogiczną, placówkami doskonalenia nauczycieli, dyrektorami szkół podstawowych i ponadpodstawowych w ramach *Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień*. W roku szkolnym 2022/2023 zrealizowano dziewięć konkursów *zDolny Ślązak* – z języka polskiego, historii, matematyki, fizyki, biologii, geografii, chemii, języka angielskiego oraz języka niemieckiego (etap szkolny - 58 253 uczniów, etap powiatowy - 4208 uczniów, finały – 1251 uczniów). Wyłoniono 487 laureatów: w tym 6 laureatów czterokrotnych, 5 laureatów trzykrotnych, 44 laureatów dwukrotnych oraz 347 jednokrotnych.
 5. Aktualizacja sieci doradców metodycznych na Dolnym Śląsku we współpracy z dyrektorami publicznych placówek doskonalenia nauczycieli. Przeprowadzenie 5 naborów kandydatów do realizacji zadań doradcy metodycznego (10 powierzeń zadań doradcy metodycznego i 21 przedłużeń powierzeń zadań doradcy metodycznego).
 6. Współpraca z placówkami doskonalenia nauczycieli i Okręgową Komisją Egzaminacyjną na rzecz podnoszenia efektywności kształcenia w zakresie kształcenia ogólnego i zawodowego oraz podnoszenia jakości edukacji poprzez działania uwzględniające potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów.
 7. Upowszechnianie materiałów edukacyjnych oraz rekomendacji dotyczących pracy z uczniami przygotowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.
 8. Upowszechnianie materiałów i rekomendacji Ministerstwa Edukacji i Nauki, Ministerstwa Zdrowia, Głównego Inspektoratu Sanitarnego dotyczących zachowania bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia uczniów.
 9. Upowszechnianie wśród dyrektorów szkół i placówek informacji o bezpłatnych ofertach szkoleń i projektach współfinansowanych ze środków UE realizowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, placówki doskonalenia nauczycieli, Centrum Nauki Kopernik, uczelnie wyższe, muzea, organizacje pozarządowe.
 10. Rozpoczęcie wdrożenia w szkołach i placówkach Dolnego Śląska projektu edukacyjnego w ramach obchodów towarzyszących beatyfikacji rodziny Ulmów, którego celem jest upowszechnienie wiedzy o Polakach, którzy podczas II wojny światowej z narażeniem życia ratowali osoby narodowości żydowskiej.
 11. Koordynacja wojewódzka ministerialnych projektów: *Poznaj Polskę, Aktywna Tablica 2023, Laboratoria Przyszłości, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, Posiłek w szkole i w domu, Bezpieczna +.*
 12. Dystrybucja podręczników, materiałów edukacyjnych, poradników i przewodników, m.in. dla mniejszości narodowych i etnicznych: *Niko 2, Podróż po Ukrainie, Frazeologia*

języka łemkowskiego, Słownictwo i słowotwórstwo języka łemkowskiego, Historia Polski w języku ukraińskim.

13. Aktualizacja informacji dotyczących pomocy Ukrainie i uchodźcom z Ukrainy zamieszczanych na stronie internetowej Kuratorium Oświaty we Wrocławiu w podstronie: *Pomoc dla Ukrainy*.
14. Wsparcie rodziców i uczniów uchodźców z Ukrainy w poszukiwaniu miejsc w szkole, wspieranie w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych.
15. Promocja projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej *Kompleksowy program wsparcia kadr edukacji włączającej w województwie dolnośląskim* i wsparcie jego Realizatorów w prowadzeniu naboru na szkolenia nauczycieli, dyrektorów, pracowników placówek doskonalenia nauczycieli oraz jednostek samorządu terytorialnego.
16. Promowanie przykładów dobrych praktyk poprzez obejmowanie honorowym patronatem imprez, wydarzeń i działań, które rozwijają zainteresowania, uzdolnienia uczniów, kształtują właściwe postawy patriotyczne i obywatelskie, doskonalą kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży oraz posiadają wysoką wartość merytoryczną.
17. Prowadzenie akcji informacyjnych skierowanych do dyrektorów szkół i placówek, organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży, rodziców oraz osób zainteresowanych zasadami organizacji wypoczynku.

3.2. Wnioski z działalności wspomagającej Kuratora Oświaty

1. Oferta konferencji, narad oraz innych form spotkań organizowanych dla dyrektorów szkół i placówek oraz inne działania realizowane przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty w ramach wspomagania były zgodne z bieżącymi potrzebami szkół/placówek.
2. Należy kontynuować monitorowanie bieżących potrzeb szkół/placówek objętych nadzorem pedagogicznym Dolnośląskiego Kuratora Oświaty, co pozwoli na zbudowanie adekwatnej oferty działań wspomagających dane jednostki oświatowe.
3. Należy utrzymywać stały kontakt z dyrektorami szkół/placówek poprzez organizację spotkań w rejonach wizytacyjnych oraz inne jego dostępne formy (m.in. kontakt telefoniczny, za pośrednictwem poczty elektronicznej), co pozwoli na szybkie reagowanie na potrzeby szkół/placówek i utrzymanie wzajemnej współpracy.
4. Należy kontynuować upowszechnianie informacji o zmianach w przepisach prawa oświatowego i jego prawidłowym stosowaniu w praktyce, w szczególności podczas narad z dyrektorami szkół/placówek w rejonach wizytacyjnych.
5. Rekomenduje się zaprojektowanie przestrzeni on-line do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk dyrektorów szkół kształcących w zawodach w zakresie planowania i realizacji procesu kształcenia zawodowego.
6. Podczas zajęć prowadzonych w ramach badania *kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych* najczęściej obserwowano działania nauczycieli ukierunkowane na rozwój u uczących się kompetencji cyfrowych oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, najrzadziej – kompetencji w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii.
7. Powszechną formą wspierania nauczycieli w kształtowaniu i doskonaleniu u uczniów kompetencji kluczowych, wg deklaracji dyrektorów badanych szkół, jest udzielanie informacji zwrotnej po przeprowadzonej obserwacji lekcji.
8. Najczęściej wskazywanymi przez nauczycieli barierami w kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych były: brak motywacji uczących się do nauki, presja ciążąca na prowadzących zajęcia związana z przygotowaniem uczniów do egzaminów zewnętrznych oraz niewystarczająca baza szkoły.

9. W powszechnej opinii prowadzących obserwowane zajęcia, w celu zwiększenia efektywności kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych niezbędne jest wzbogacenie bazy dydaktycznej szkoły oraz organizowanie szkoleń w formie warsztatowej doskonalących umiejętności nauczycieli w przedmiotowym zakresie.
10. Wyniki badania *kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych* wskazują na konieczność organizowania/koordynowania współdziałania placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych z dyrektorami szkół w zakresie *kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych*.
11. Kontynuować spotkania Dolnośląskiego Kuratora Oświaty z nowo mianowanymi dyrektorami przedszkoli, szkół i placówek w ramach cyklu *Dobry dyrektor szkoły, czyli kto?*
12. Publikować na stronie internetowej Kuratorium Oświaty we Wrocławiu wnioski oraz rekomendacje ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego pełnionego przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty.

Data sporządzenia sprawozdania: 12 października 2023 r.

Podpis elektroniczny Kuratora Oświaty

Roman Kowalczyk

Dolnośląski Kurator Oświaty